

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy óra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy óra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasdos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryiltér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, április 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Barabás Béla beszéde.
- Választási mozgalmak.
- Tisza István Körmenten.
- Roosevelt Magyarországon.
- Korteskednek-e a tisztviselők?
- Véres programbeszéd.
- A tábornok anyósa.

Meghívó.

Az aradi nemzeti munkapárt szerdán, e hó 20-án délután 6 órakor a Központi-szálloda nagytermében közgyűlést tart, a melyre a párt t. tagjait meghívja az elnökség.

A választások szabadsága

Arad, április 18

Képviselőválasztás előtt való megyegyűlés volt ma Aradon — természetes tehát, hogy a tisztviselők és jegyzők „terrorja” miatt panaszkodtak. Ezuttal Pop C. István dr. tette a románok nevében, s nem sok változatosságot kevert az öreg téma föl-higitásába. A megyegyűlés nem vette túlságosan komolyan, se tragikusan. Ha minden tisztviselőt, akire Magyarországon ráfogták, hogy hivatalos hatalmát a választók befolyásolására használta, elesaptak volna, akkor gazdátlanul állana az ország egész közigazgatása. Az alispán is izgalom nélkül, kellő tapintattal intézte el az interpellációt. Megnyugtatta a szónokot, hogy a tisztviselők többet nem fognak tenni, minthogy politikai jogukkal élnek, — de viszont a nép

ugynevezett vezetői gondoskodjanak arról, hogy a választók viselkedésükkel egyéb dolgot ne adjanak a tisztviselőknek és jegyzőknek.

A panaszt tevők valószínűleg úgy szeretnék, ha a tisztviselőket a választások után való napig légmentesen és láthatatlanul elzárnák, megfosztanák a beszélő képességüktől és szabad mozgásuktól. Nagyon kevésre becsülik azok a maguk elvének erejét és a maguk pártszervező képességét, akik ilyen nagyfokú „biztonsági intézkedéseket” kívánnak, — de a tisztviselőket így se lehet megfosztani azokról az emberi és polgári jogoktól, amelyek őket egyébként megilletik. A tisztviselő is szavazhat, megjelölhet a programbeszédeken, akár más választó. Nincs kizárva, hogy a tisztviselő példája a községben követőkre talál. De elvégre a jegyző a község feje s akik máskor azon panaszkodnak, hogy a jegyző nem érintkezik eléggé a falu népével, most ne találják furcsának, ha a kölcsönös érintkezésnek mélyebb bizalom lett az eredménye, amely a politikai téren is megnyilatkozik.

Ami a tisztviselőknek tilos, az annyira meg van határozva a törvényben, hogy egy tisztviselő se kockáztatja józanul a nyakát, hogy annak árkait át lépje. De ha a törvényben nem is lennének ily határozott, erős garanciái a választók szabadságának: Aradvármegyében akkor se lenne jogos ok az aggodalomra. A tisztviselők és jegyzők, a maguk cselekvésére és viselkedésére a vármegye fejének, a főis-

pánnak föl fogásából, eljárásának szelleméből kapnak irányítót. Arad vármegye élén Urbán Iván áll; olyan férfiú, a kit soha, semminő tekintet nem vezethetett a törvény mellőzésére, vagy megszegésére; egyenes uton járó, a meggyőződések szabadságát tisztelő, s azoknak tiszteletet is követelő férfiú, a kit nem a rang és hatalom vágya készítetett a főispánság elfogadására, akit tehát ép logikával nem lehet azzal a föltevessel illetni, hogy a főispánságot erőszakos választással akarja megszolgálni. S Urbán Iván személye maga élő biztosíték arra, hogy a vármegye tisztviselői és jegyzői élni fognak a maguk politikai jogával és szabadságával, — de mások jogait megbántani nem fogják.

A kik ezt a kérdést felszínen tartják, azok az urak vegyék magukra azt a kötelességet, hogy a választók terrorizmusától óvják meg a község politikai életét. Mert nem kisebb bűn a tisztviselői „presszió” — a mi nincs, — az a mód, a melylyel az egyik párt emberei a másik párton levőket megbélyegezik, legyalázzák, üldözik, sőt inzultálják. Az alispán a tisztviselői kar részéről késznek nyilatkozott arra, hogy a választások szabadságát megóvjá; óvják meg ezt a szabadságot a másik oldalon a pártvezérek és kortesek, akik legalább is annyira felelősek a választók tulkapásaiért, terrorizmusáért, mint az alispán a közigazgatás embereinek tetteiért. Magasabb érdek is kívánja tőlük ezt. A mikor a választójog kitejesztéséről van szó, — azok, akiknek már meg van a joguk, ne viselkedjenek úgy a

A jó vidék.

(A nép ajkáról.) Hivatásos költők néha megirigyelhetik a nép ajkát, hogy milyen művésze a szónak.

Debrecen vidékén lakik egy öreg törvénybíró, akinek egyszerre csak meggyült a baja a szemével.

Nagyon megijedt és hosszas tanakodás után bement a városba az orvoshoz. A doktor megvizsgálta az öregot és óva intette, hogy ne igyék többé, mert attól vakul meg.

Eltelt néhány hónap, míg az orvos megint találkozott az öreg törvénybíróval, aki már alig pislogott. Kicsit be is volt káfolva, mint azon a vidéken mondják.

— No hát így fogadta meg a szavamat? — mondta neki szemrehányóan az orvos.

— Megpróbáltam — felelte az öreg, — hogy megtartsám, de nem tudom. Ha lemondanék az italról, belehálnék. Már pedig inkább az ablak törjék be, mintsem hogy az egész ház összeomoljék.

(A négy lábú tudós.) Nemrégiben egy természetvizsgáló társaság járt a Hortobágyon. Megtekintették a gulyát, ménest, szeretnék volna látni a délibábot, s alkonyatkor egy karám

közéleben állapodtak meg. Mikor nekikészültek a pihenésnek, előlép a juhászbojtár s tisztességtudóan megemelve kalapját, így szól:

— Ajánlom az uraknak, siessenek a Béka-csárdába, mert itt nemsokára zivatar lesz. Ha pedig az itt éri az urakat, akkor megemelegetik a Hortobágyot!

A tudósok nagyot bámultak.

— Hogyan? — kérde az egyik. — hiszen felhőnek sehol semmi nyoma!

— Kérem — mondta a bojtár, — a számár beállott a karamba.

— Es ez mit jelent?

— Ez biz zivatart jelent.

Nagyot nevettek rajta. Előszedték a tarisznyáikat és tőzegtűz mellett szalonnát kezdtek pirítani. Ezalatt észrevétlenül sötét felhők toborodtak az égboltra. Néhány perc alatt beborult, aztán dörgött, csattant, esett — a tudós társaság pedig dideregve állott a szakadó záporban. A juhász kifordított subája alól kárörvendően mosolygott.

Aztán elállott a zivatar és nagy lett a csend. A tudomány egy kicsit csődöt mondott megint — ezt érezte mindenki. Végre megszólalt az egyik természet tudós:

— Menjünk innen — mondta, — mert ez furcsa vidék. Itt a számár nem számár, hanem

természet tudós, a természet tudós pedig nem természet tudós, mert a számár lévén a természet tudós, a természet tudós a — számár.

Szólt és elballagott.

(A drága csók.) Egy régi módszernek új reprice ez a történet. A Dunántul történt meg, egy ünnepségen, amit a tüdőbetegek szanatórium-egyesületének céljaira rendeztek.

A mulatságon jótékony bazar is volt. Ismerjük az ilyen bazárok árait. Egy pohár pezsgő öt forint. Egy mosoly tíz forint. Késcsók: husz forint.

Ezen a mulatságon csók is volt, eladó. Ma már sulyos volna az eset. de amikor történt — darabonték idején, — akkor még hősiesség is volt a hazafias célra csókot árulni.

Odamegy tehát egy uriember egy kis kövér asszonyhoz, akinek szép, piros ajka volt és aki a mosolyt ingyen adta:

— Szeretném önt megcsókolni, természetesen a hazafias célra való tekintettel.

— Nem lehet — szólt a hölgy.

— Miért?

— Mert föl tettem magamban, hogy mindössze három csókot adok el, de az uram azt sem engedte meg.

választásokon, s ne sértsek meg úgy a mások jogát, hogy abból azt lehessen hinni: lám, még ők se méltóak erre a szép jogra.

Barabás Béla beszéde.

Jelölőgyűlés a Szabadság-téren.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 18

Barabás Béla, az aradi függetlenségi és 48-as párt képviselőjelöltje tegnap délután érkezett Aradra és több ezer főnyi tömeg által kísérve a Szabadság-térre vonult, ott hosszabb beszéd keretében kijelentette, hogy a jelöltséget vállalja.

Körülbelül száz tagból álló küldöttség ment a Csabán át érkező jelölt elé, a ki a fél négy órai vonattal érkezett meg az aradi pályaudvarra. Sűrű embertömeg lepte el erre az időre már úgy a perront, mint a pályaudvar előtti teret, ahol a tanyai gazdákból álló negyven tagu bandérium is sorakozott.

Steigerwald Alajos ipartestületi elnök üdvözölte az érkezőt a párt nevében, akihez azután az aradi szervezett munkások nevében Gruber Imre kérdést intézett aziránt, vajjon az általános és titkos választójog hívének vallja e magát?

Mindkét szónoknak adott válaszában Barabás Béla kijelentette, hogy célul tűzi ki a jövőre, hogy a népet jogokhoz juttassa és a választási küzdelembe azért indul, hogy az általános és titkos választójogot kivívja.

A megjelent szervezett munkások ezzel a felelettel megelégedve, nem gördítettek akadályt Barabás bevonulása elé, mely tüntetések közepette ünnepélyesen történt meg. Gutzjahr Mihály nagybirtokos négyes fogatán Vizer Lajos pártelnök társaságában tette meg az utat Barabás az eléje kivonult emberáradat által követve. Ének és zeneszó mellett fél öt órakor ért a bandériumos menet a Szabadság-térre, a hol a párt a jelöltség felajánlására gyűlést hívott egybe.

Több ezer ember helyezkedett el a szónoki emelvény körül. Az ülést Vizer Lajos pártelnök nyitotta meg és rövid beszédben értesítette Barabást, hogy a párt közgyűlési határozatával őt jelölte képviselőjéül. Barabás kijelentette, hogy elfogadja a jelöltséget és hogy ez alkalommal programbeszédet nem mond, csupán né-

hány körülményre akarja felhívni a választók figyelmét. Bővebben megismételte a választó-reformmal szemben elfoglalandó álláspontját és hivatkozott arra, hogy a függetlenségi párt részéről 1872-ben Irányi Dániel nyújtott be a parlamentben határozati javaslatot, követelve az általános és titkos választójogot. Kijelentette, hogy ő még a nőkre is kiterjesztendőnek tartja a reformot.

— A kormányzás akadálytalan folytatásának feltétele — ugymond — a reform megalkotása, mert addig, míg ez meg nem lesz, nem szavazza meg sem az indennitást, sem az újone javaslatokat.

Beszélt ezután a tisztviselők, a vasuti alkalmazottak választási szabadságáról és felsorolta ama személyi szempontokat, melyeknek szemmel tartását a választási küzdelemben a polgárok figyelmébe ajánlja. Hivatkozott arra, hogy Arad érdekében mindig szívesen teljesített szolgálatot és a jövőben is mindent megtesz a városért.

Beszéde végén felhívást intézett a nőkhöz és kérte, hogy férjeiket az elvek harcára buzdítsák és bírják rá, hogy ama zászló alá sorakozzanak, melyre az ő neve van felírva.

Barabás éljenzésével a tömeg rendben eloszlott és a jelöltet híveinek egy része lakására kísérte.

Tisza István Körmenden.

Beszéd a trónörökösről. — Ki az oka a felfordulásnak?

Távirati tudósítás.

Arad, április 18.

Tisza István agitációs körútjában tegnap Körmendre érkezett, ahol nagy lelkesedéssel fogadták.

Délelőtt Órszentpéterin, délután pedig Körmenden beszélt Tisza.

Beszédében a nemzet és a korona közti egyetértés fontosságát hangoztatta és elégtellessel állapította meg, hogy „a legutóbbi évek tanulságai alapján be fogja látni a nemzet, hogy becsületes magyar emberek voltak azok, akik már öt év előtt is a nemzet és a király egyesített erejét a nemzet erősítésére felhasználni akaró helyes politikát” ajánlottak. Kiméltetlenül támadta Justhékát, akikről többek között ezeket mondta:

— Nem akarek, uraim, most ezzel a párttal részletesen foglalkozni, csak arra kérem önöket, ne hallgassanak azokra, akik a hatalom birtokában maguk szolgáltatnak tanubi-zonyosságot amellött, hogy illúziók, lehetetlenség-

gek azok, amelyek felé ők a nemzetet vezették. Hazafiatalonokká, bécsi lakájkokká akarták bélyegezni azon derék, becsületes magyar hazafiakat, akik nehéz viszonyok között az alkotmányosság és a törvények épségeért egész önfeláldozásukkal odaállottak.

Valaki közbekiáltotta:

— Justh Gyula volt az oka minden bajnak! (Derűtség.)

Mire Tisza így felelt:

— Ha nem is épen mindennek, de nagyon soknak kétségtelenül. De utóvégre én ma nem törődöm azzal a kárral, amelyet a múltban okoztak a nemzetnek, de igenis törődöm azzal, hogy ne okozzanak a jövőben is több és több kárt. Kétségtelenül Justh és az általa vezetett párt az, amely fel akarja tartóztatni a nemzetet a munka felé vezető utban. Az elmúlt év tanulságai közelebb hozták egymáshoz a pártokat. Az a fő és nagy kérdés, amely eddig elválasztotta a magyar pártokat a politikai életben, az ma nem létezik többé, értem alatta a közjogi harcokat. A 48-as vagy függetlenségi név ma már politikai tartalommal nem bír, mert ma már épen oly 67-es alapon áll a függetlenségi párt, mint a mi pártunk. A Kossuth-párt egy igen értékes tagja, aki államtitkári állásban részt vett a koalíciós kormányban, beismerte, hogy 67-es alapon meg lehet vedeni a nemzet érdekeit, biztosítani lehet a nemzet fejlődését, csak ne támadják meg Ausztriában a 67-es alapot, ne akarják kétségbevonni és eltörölni a nemzetnek azon jogait, amelyeket a 67-es kiegyezés biztosítani akart számára.

Ezután rendkívüli hűvel védelmezte a trónörököst.

— Óva intek mindenkit, — mondta —

hogy egyes jelenségekből olyan következtetéseket vonjon le, amelyek a szóban forgó fontos tényező igazi magatartására nézve bennünket biztos következtetésre fel nem jogosítanak. Hiszen tudjuk azt nagyon jól, hogy épen Ausztriában, épen legesküdtebb ellenségeink egész rendszert csinálnak abból, egyfelől, hogy azokat, akik közel állanak a trónhoz, belevigyék olyan szituációkba, amelyeket ők azután kizsákmányolhassanak a maguk céljaira; másfelől, hogy Magyarországon tapasztalható minden olyan jelenséget, amelyről azt gondolják, hogy talán lehet rossz néven venni, vagy félreérteni, kihasználjanak, felfújjanak, kiélezzenek azért, hogy őket verjenek a magyar nemzet és az uralkodó család tagjai közé Nos, uraim, legesküdtebb ellenségeinknek a malmára hajtjuk a vizet, ha ennek az ugratásnak, ennek a provokációnak felülünk. Én azt gondolom: nekünk tartózkodnunk kell minden olyan kijelentéstől, minden olyan nyilatkozattól, amely, egyes jelenségekre támaszkodva, következtetéseket von le olyanok politikai magatartására nézve, akikről tudom nagyon jól, hogy teljesen korrekten fogván fel álláspontjukat, kívül maradnak minden politikai pártharcokon.

Ajánlotta képviselőnek Kozma Andort, a kiváló író, aki nyomban megtartotta programbeszédét, amely nagy tetszést aratott.

Este banket volt, amelyen Tisza újból beszélt.

MULATSÁGOK.

(=) Népiünnepély a ligetben. Ez évben az első nagyszabású népiünnepélyt pünkösdi vasárnapján, május 15-én, az Acsev. „Szárnyaskerek”-dalkör rendezte. A közönség szórakoztatására a dalkör a legváltozatosabb programot állítja össze. Délután hangverseny, különböző népmulatságok, konfetti-csata, este nagyszabású tűzijáték, a dalkörök hangversenye, utána táncvigalom a nagyteremben. A siker érdekében nagyszámu rendezőség buzgókodik.

— A hazafias célra sem?
— Nem. Szigorúan megtiltotta.
— Hát ha mégis...
— Nem, nem. Rettenetes botrányt csapna. Az ügyvéd — mert ügyvéd volt, — elővesz egy százkoronást. Lobogtatja a levegőben.
— Nem — mondja a hölgy.
Elővesz kétszáz koronát. Majd háromszázat.
— Nem.
Kihuzza tárcájából a negyediket, majd az ötödik százast:
— Ötszáz korona a szent célra!
Az asszonyban dolgozni kezd a hiúság. A többiek együttvéve nem árulnak ma ötszáz korona árát. Most már halkan mondja:
— Nem... nem lehet... az uram borzasztó jelenetet csinálna...
— Hatszáz! — mondja az ügyvéd.
Az asszony lesüti a szemét. Elhalóan rebegi:
— Nem.
Az ügyvéd erre visszateszi a hat zöld bankót és előhuz egy kéket.
— Ezer.
Most felragyog az asszony szeme. Az egész város le volna főzve. Ránéz az ügyvédre:
— Uriember maga?
— Az vagyok.

— Holnap délelőtt pont tizenegykor eszengessen be hozzánk. Az uram nem lesz otthon. Az előszobában, mert majd én jövök ajtót nyitni... mert a cselédeket is elküldöm... ott... ott... egy szót se szól, csak megcsókol, átadja a pénzt és azonnal távozik. Jó?
— Nagyszerű. Kezet rá.
Kezet fognak. Az ügyvéd elmegy.
Másnap délelőtt tizenegy órakor becsönget. Az asszony ajtót nyit. Az ajtó bezárul, az asszony elpirul, az ügyvéd szó nélkül a karjába kapja és megcsókolja. Hosszan, sokáig, ezer korona értékben. Aztán átadja az ezrest és némán távozik.
Délben hazajön a férj. Azt mondja az asszonynak:
— Dr. X. ügyvéd itt volt?
— Itt — mondja remegve az asszony.
— Átadott neked ezer koronát?
Sápadtan felel:
— Igen.
— Add ide.
Odaadja, némán, várva a rettenetes botrányt. E helyett azonban nyugodtan szól a férj, zsebredugva az ezrest:
— Egy ezer koronás követelésemet hajtotta be tegnap Zalaegerszegen... most fent voltam a pénzért az irodájában, de azt mondta, hogy ő már itt volt tizenegykor és átadta neked a pénzt.

Roosevelt Magyarországon.

Végtelen Ünneplés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, április 18.

Az Amerikai Egyesült-Államok volt elnöke, Roosevelt Tivadar, afrikai nagy vadászatáról visszatérve, európai körútra indult. Bécsből vasárnap utazott Sopronba, ahol nagy ünneplésben volt része. A soproni állomástól egyenesen Apponyi Albert gróf éberhardi birtokára ment automobilon, majd pedig vasárnap este 9 órakor megérkezett Budapestre. Uralkodóknak nem jut ki olyan mámorosan szép ünneplés, amilyenben a demokratikus haladás e bajnokának része volt a magyarok földjén. Az amerikai szabadságszerető népek millióinak bálványá nem egyszer adott kifejezést a magyarok iránt érzett őszinte rokonszenvének és épen ezért szinte mérték nélkül való volt az a rajongó szeretet, amelynek fénysugaraival a főváros népe Rooseveltet elárasztotta.

A magyar földön való ünneplésről ezt a tudósítást közöljük:

Megérkezés magyar földre.

(Előkészületek Pozsonyban.)

Kicsit esős, szürke a vasárnap reggel. Az utvonalon, a mely Eberhardra vezet Pozsonyon át, sok zászló lengett, közöttük néhány amerikai is. Tíz óra felé megindult a népvándorlás a pályaudvar felé, cilinderesen és fekete gérokkal megjelentek a városi képviselőtestület tagjai, élükön Brolly polgármesterrel. Lőtás futás mindenfelé, a hivatalos urak mind azt kérdezték, mikor jön Apponyi Albert? Mert Apponyi tíz órára ígerte eljövetelét. Egyszerre csak valaki azt jelentette, hogy Apponyi nem jön, mert baleset érte.

Tegnap délután Apponyi Albert gróf Juliska leányával egy gíggén kikocsizott, mögötte ment egy landaueren családja. A gíggbe fogott lovacsát, Véresét, a kis lányka hajtotta. Apja vigyázott rá s épen mikor egy fordulóhoz értek s Juliska át akarta adni a gyeplőt, az ideges lovacska egy karótól megijedt és a kocsit a karóhoz vágta. A gígg rögtön felborult s a gróf és lánya kiestek belőle. Apponyi majdnem egy percig maradt eszméletlenül a földön, a kis lány is véresre vágta a fejét. Az utánuk jövő kocsi találta meg őket az utporában. Rögtön odaesődült a nép, vizet hoztak, tiszta ruhát, fellocsolták őket, a sebeket bekötötték s úgy vitték vissza a kastélyba a sebesülteket. Rögtön behívták Pozsonyból Schmidt orvost, a ki bekötözte a sebesülteket.

A sajnálatos baleset híre rögtön elterjedt a pozsonyi pályaudvaron várakozók között.

Azután nemsokára megjött a gróf. Fején a cilinder alatt fekete kerek kötés, jobb szeme alatt nagy kék foltok. Mindenki sajnálkozva vette hírül s részint bánatát fejezte ki, hogy baja történt, részint örömet, hogy a baleset nem volt súlyosabb. Apponyi mosolyogva a hivatalos pozsonyi német ismerőseivel németül beszélgetett, majd egy hírlapíróhoz fordult, aki megkérdezte, miképpen juthatnak Eberhardra. Apponyi a következőket mondta:

— Roosevelt pihenni jön ide. A néhány óra alatt, melyet Eberhardon tölt, nem akarom, hogy zavarják. A kastélyba senkit sem bocsáthatok. De a kastélylyal szemközt a tisz-

tem házába délután bármikor lejövök s ott elmondok az uraknak mindent.

Eközben a Perronon mindig nagyobb lett a tömeg, a vasutasok izgatottan szaladgáltak s 10 óra 30 perckor a sinek közt hangosan kiabáltak:

— Már bejár!

(Megjött Roosevelt.)

És csakugyan zugva, füstölve jött a bécsi gyors. Kezdődött a hivatalos lökdösés, taszigálás. A vonat megállt. Elsőnek a szalonkocsit követő kocsiból Braun Márkus, aki az amerikai „Magyar Népszava” megbízásából követi Rooseveltet, ugrott ki. Aztán megjelent Roosevelt.

— Hurra for Teddy! — hangzott fel a kiáltás.

Apponyi a lépcsőknél adott kezet Rooseveltnek, aki mosolyogva, nevetve szorongatta a gróf kezét.

— Hurra for Teddy! — kiáltották újra meg újra. Lengett a sok kalap, zugott az éljenzés, mire előállott Brolly Tivadar s néhány szóval, magyarul üdvözölte Rooseveltet. Majd Jankovich Marcell pozsonyi ügyvéd angolul üdvözölte Teddyt...

Ezalatt jól szemügyre vehettük Rooseveltet. A kép, amelyet a fotográfia után ismerünk, egészen megváltozik. Roosevelt középtermetű, arca soványabb, mint régebbi fotográfiáin, erősen napbarnított, — látszik rajta az afrikai ut. Fekete puha kalap a fején, fekete zsakett és fekete nadrág volt rajta, szemén civikker. Mikor beszélnek hozzá, két ajkát szélesre huzza, úgy, hogy pompás, vakítóan fehér fogsora kitűnik. Kezével erőteljesen gesztikulál, kurtán, de határozottan. Szónoklási alódása a rendes amerikai modor, kissé tagolt, éneklő hang. Minden mozdata végén megáll, hogy a mondatot rögtön fordítsák le magyarra.

És Teddy szólott a következőképen:

Polgármester ur! Vendéglátó gazdám! Magyar barátaim! Igazán büszke vagyok, hogy itt lehetek ebben a történelmi országban. A mint minden intelligens embernek kell, mindig a legnagyobb mértékben érdeklődtem az önök országának története és fejlődése iránt. Egy olyan embert, aki az Egyesült Államok nyugati részén növekedett fel a cow-boyok között, különösen érdekelhet az Arpad alatt bevándorolt lovas nép sorsa és karrierje, a mely azt a világ egyik nagy történelmi nemzetévé tette. Van valami merészség, szabadság és lelkeség a magyar jellemében, a mely mindig rendkívül hatott rám. Köszöntöm nőket és igazán nagyon örülök, hogy Magyarországon lehetek.

(Pozsonytól Apponyi kastélyáig.)

A beszéd végétével újra felhangzott a Hurrah! és az Eljen! Hengelmüller báró nejére segítette köpenyét s Roosevelttel fiával és Apponyi gróffal kifelé indult. Vártak az automobilon. Míg az automobil előrobogott, Apponyi így szólt Roosevelthez:

— Rendkívül sajnálom, hogy Kossuth Ferenc barátom nem jöhetett el. A csuszgyötri.

És Roosevelt mély meggyőződéssel felelte:

— De remélem, hogy Pesten majd látom.

Vagy ezer, kétezer ember áll már künn és zugó éljenzésbe tör ki. Rooseveltet láthatólag meglepi az ováció s barátságosan köszönget jobbra, balra. Időközben felhuzza köpenyét; az amerikai rough riderek (lovászkatónák) tisztí köpenye, felül az automobiljára és tova robog az ujjongó nép között. Mögötte Hengelmüllerék és hosszú, hosszú kocsisor. Az ablakokban mindenütt kíváncsi fejek, virág, kendőlengetés, éljenzés és Roosevelt nem győz köszöngetni jobbra, balra.

Színes, tarka az utca, néhány pere és az

auto a híres vendéggel már elhagyja az ősi koronázó várost.

És következnek a széles, most zsendülő szántóföldek, a messzi erdők. Főréven vagyunk. Künn a diszruhás tüzoltóság és mögöttük sok-sok szegény ember. Sápadt és szomorú arcok, kis napszámu emberek, ám azért zászlódísz, muzsika! Megáll az automobil és előáll a vendéglős leánya: Geiger Janka és franciául (a főrévi regálébérlő franciára tanítja a lányát!) üdvözli Rooseveltet. Virágbokrétát ad át neki s Teddy felel:

— Köszönöm a kedves fogadtatást. Azt mondták nekem, hogy érezzem magam itt otthonosan. Már otthonosan érzem magam s ha haza megyek Amerikába, elmondom ezt honfitársaimnak.

— És mondja el a szegény kivándorlóknak is, azok testvéreinek, akik itt állanak — vágott itt közbe az ujságíró.

— Yes! For the poor emigrants! — ismétli Roosevelt.

Apponyi arca kissé elterult, nem szerette ezt a közbeszólást. És az automobil megy tovább. Üdvözlik Gumgon is, a pap, Tyukosi János. A kiváló embert, amerikai véreink barátját és a világbéke harcát köszönti benne. S három kis lány egy-egy piros, fehér, zöld bokrétát adtak át neki:

Hidason az auto nem áll meg; ott a skarlát pusztit.

Igen! Roosevelt itt van Magyarországon. Már látta a kivándorlók sápadt népét, látta a kis, egyablakos szalmazsupos házakat és látta a skarlátot.

(Eberhardon.)

Messze a fák között, már feltűnik Eberhard. A fák közül elsőnek is egy templom, aztán néhány gazdasági lak és a kastély. Az autók a fiakkerek előtt már jóval előbb értek oda, de az első fiakkernek tévedésből megnyitott a zöld kerti farács és ott állunk a kastély előtt. Az erkélyen amerikai és magyar zászló. Rooseveltek már fönny vannak. Bemutatták neki Apponyi gyermekeit, akiket apró ajándékkal lepelt meg.

Ebéd után kocsiúra ültek és Cseklészre mentek, ahol a pesti gyorsvonatra szálltak föl.

(A cseklészi jegyző.)

Hirtelen elborult és mire Cseklészre értünk, heves zápor fogadott. Az eberhardi kastélyból Rooseveltek is kocsin jöttek oda, mert a csallóközi Dunaágon átmenő komp nem bírja el az automobilt. A cseklészi állomás előtt vasárnapi diszben állt a nép, odébb a kordonkötelet tartó legények gyakorlatoztak hangos trombitaszó mellett. Öt óra felé megérkezik nyitott szandlauféren Apponyiék két cselédje, a nép már azokat is megéljenzi. A kedves, mosolygó állomásfőnök egyik palack pezsgő után a másikat bontja fel a Cseklészen levő ujságíróknak, a kis vidéki váróterem bejáróját az Eszterházyak virággal, zöld lonbozattal díszítik s a pénztáros jegyet se akar kiadni, mert a pesti üzletvezetőségől távirat érkezett:

„Bárki is jöjjön Roosevelt kíséretéből, ma ingyen utazik.”

És a bécsi gyorson ki nem tartozik Roosevelt kíséretéhez? Másik kocsi bukkan fel a friss zöld fák között fehérlő uton. Igen! Az ott Teddy barna kabátja, mellette Apponyi, kis sapkával fején, feláll, izgatottság mindenfelé, de különösen egy sápadt fiatal ember izeg-mozog. A cseklészi jegyző. Ő fog beszélni! Vadonatuj fekete szalon ruha rajta, gyönyörű cilinder, kezein keztyű. Ez Cseklész és a jegyző nagy napja. Cilinderét kezében tartja, benne a beszéd.

Megjönnek a vendégek. Előlép a jegyző. Még olvasni is alig tud az ijedségtől. De se-baj. Mondókája megható. Hogy az innen kivándorolt magyarok még künn is szeretik hazájukat. Apponyi vállalkozik rá, hogy angolul tolmácsolja s gyönyörű kis angol beszédet vág ki. Megkapóat és okosat. Erre Roosevelt felel.

— Ha körülnézek, erős férfiakat, erős asszonyokat és reményt jelentő gyermekeket látok itt. Szeretem a magyar népet és szeretem a kivándorló magyarban azt, hogy hű marad hazájához. Ezek Amerikának is hű polgárai. *Olyan az, mint a férfi, a ki anyját szereti, az bizonyára hűségesebb feleségéhez is. Életelvem az volt, hogy az igazságot a jósággal egyesítem, hogy a gyengéket pártfogoljam, de úgy, hogy ne váljanak még gyengébbekké.* Ezek az elvek egyformán igazak Amerikában és Magyarországon, a hol kívánom, fogadják el őket és ezzel kívánom, hogy boldog, nagy és erős legyen Magyarország.

Most Apponyi magyarul tolmácsolta a beszédet.

Ekkor Apponyi az Egyesült Államok volt elnökét az egybegyűlt újságírókhoz vezette, hogy bemutassa őket. Roosevelt mindenkivel barátságosan kezet fogott, mire egy magyar újságíró a következőket mondta neki:

— Engedje meg, hogy Magyarországon elsőnek üdvözljük a magyar újságírók nevében Önt, mint a világ első újságíróját. És kérjük, ha visszatér hazájába, ne feledkezze meg a sok százezer magyarról, a ki a bányákban, gyárakban keservesen dolgozik, a kinek el kellett mennie, mert nem találta itt meg a munkát, a szabadságot, a demokráciát, mely egy népnek szükséges...

— Erről nem beszélek! — szölt közbe Roosevelt. — De legyenek meggyőződve, ha még egyszer alkalmam lesz népem sorsába beleszólhatni, szívesen fogom hordani a magyarok ügyét, mint a hogy szívesen hordom minden népet, minden amerikaiét, aki az Egyesült-Államokban él és dolgozik.

És németül, tört franciasággal, angolul még sokáig elbeszélgetett a nagy ember. Folyton dicsérte a magyarokat s örült, hogy a vidéket is láthatta. Itt Apponyi közbevágott:

— Mert ez az igazi Magyarország. Budapest nem Magyarország...

— De... De... Budapest, Budapest!... ezt mondta nekem mindenki.

Közben megkérdeztük Roosevelttől fiától, hogy mit tanult odahaza Magyarországról:

— Sokat!... Sokat!... — felelte.

— De mégis mit... Földrajzból? Történelemből?

— Sokat, sokat!... — feleli újra ifju Roosevelt, de a kérdésbe nem megy bele érthető okokból.

(Jön a vonat.)

— Már bejár! — hangzik fel újra a vasutas kiáltás és jön a gyors. Elő egy hatalmas amerikai típusu mozdony. A vonat zsufozva. Rajta vagy száz, százötven mindenféle újságíró. Kinéznek az ablakon és éljeneznek. Rooseveltek felszállanak, huzza a cigány; Hurra for Teddy!... Éljen!... Rikácsoló, ordító zürzavar és megyünk.

(Budapest felé)

A legelső vasutas nép, Uncle Sam nagy fiát viszi a vonat. Aerenthal külügyminiszter az ő saját szalonkocsiját adta oda, hogy azon utazzanak a vendégek. Ajtajában a portási tisztet egy olyan cifra ur tölti be, hogy nyugodt időben ellentengernagynak is beillenek. A vonaton van Marx és Kotányi s a Máv. kitesz magáért, bosszorkányos gyorsasággal rohanunk. Érsekújvár alatt vagy ezer ember. Huzza a cigány a Yankee-doodlt, addig-addig ordítanak,

éljeneznek, míg Rooseveltnak beszélnie kell. Mit mondjon?

— Köszönöm! Köszönöm! Csodálom a férfiakat, csodálom az asszonyaikat, csodálom szeretetüket a szabadság, az igazság iránt és a kitartást, mellyel a szabadságért küzdenek! Éljen!

— Éljen! — zug vissza az ezerajku viszhang.

Rohan a vonat tovább. Át a vak mezőkön, a sötét, ködös estén, egyszerre kigyul a liget villamfénye, benn vagyunk a Nyugati üveg-háza alatt, a kocsis lépcsőjéről ezernyi ezer embert látni, ringó, mozgó óriási tömeget, a mint zug, vár és néz. Itt a polgármester, ott a városi tanács tagjai, rendőr uniformis... Egetverő ordítás... A vonat megáll.

Budapesten.

Zuhogott az eső, de azért jókora tömeg ember gyűlt össze a nyugati pályaudvar elé, hogy rivalgó éljenzéssel fogadja majd Rooseveltet. Odakinn, a pályaudvar előtti térségen diszbe öltözött lovasrendőrök álltak.

A peronra csak külön belépő jeggyel lehetett bejutni és életveszélyes tolongás árán. Vagy háromezer ember tolongott ott és beszélt minden európai nyelven: egész sereg világlap tudósítója. Az amerikaiak esernyőik végére zsebkendőt kötöttek, hogy azt lobogtassák majd.

A főváros nevében megérkeztek a peronra Bárczy István polgármester vezetése alatt a törvényhatósági bizottság számos tagja; a rendre Boda Dezső rendőrfőkapitány ügyelt.

Amikor aztán a kilenc órán túllépett az óramutató és a távoli sötétebből kibontakozott a mozdony, akkor se kordon, se köfal nem lehetett volna elég erős, hogy visszaszorítsa az emberhullámot, amely zugva tört át mindent és pokoli lármával köszöntött elébe az érkező vonatnak:

— Hurra! Hurra! Hurra for Teddy!

Méltóságosan gördült be a vonat 9 óra 2 perckor.

A második kocsis ablakában föltűnt Roosevelt alakja, de háttal a peronnak. Ellenkező oldalon várta tudniillik a kiszállást. De a felzúgó hurra kiáltás csakhamar tájékoztatta és az ajtóhoz sietett, amelyet ekkor már a szolgálataira kirendelt diszkalauz kinyitott.

Elő a lépcső küszöbén áll Roosevelt, mögötte mindjárt a fia, majd Hengelmüller nagykövetünk kisleánya, aki kedves komolysággal, de fürkésző szemekkel nézte a sokaságot s aztán Hengelmüllerné gyönyörű alakja s végül a nagykövet. A kiváló amerikai vendég arca mosolyra nyílik, aztán lángba borul, amint a harsogó Hurra for Teddy nem akar megszűnni. Előbb Bárczy István dr., a miniszterelnök titkára üdvözölte a vendéget néhány szóval; majd a másik Bárczy István, a székesfőváros polgármestere hozzálép, melegen kezet szorítanak egymással, s bemutatja Boda Dezső dr. főkapitányt, kivel szintén néhány nyájas szót vált. Most Bárczy angol nyelven belekezd beszédjébe.

Roosevelt Tivadar így válaszolt Bárczynak:

— Polgármester ur! Köszönöm az ön szíves üdvözlését, megköszönve egyúttal a miniszterelnök urnak kitüntető üdvözlését is. Csodálom, hogy a polgármester ur olyan kiválóan beszél az angol nyelvet; szeretném, ha én is tudnék magyarul, hogy egyenesen az önök nyelvén fordulhatnék önökhöz köszönetemmel azért a fényes fogadtatásért, melyben részesítettek, mikor ez országba léptem. Bámulatra-méltó módon fogadott az önök népe. Ugy érzem magam, mintha otthon volnék. Nemesak szívesség, de szeretet is árad ki abból a magyarországi fogadtatásból, mely a királyi főváros fogadtatásában kulminált.

A polgármester ur üdvözölt engem, mint a magyarok barátját. En hozzátéhetem ehhez, hogy nemesak barátja, de régi bámulója is vagyok a magyar népnek. És amikor ezt mondom, jelenti ez egyúttal azt is, hogy barátja vagyok a szabadságnak, a bátorságnak és az igazságnak is, mert úgy tudom, hogy Magyar ország népe mindenkor a le szabadságazertőbb népek közé tartozott. (Hurra! Hurra!) Mindig érdeklődtem ez iránt a szép nagy ország iránt, amint minden intelligens embernek érdeklődnie kell ennek az országnak imponáló történelme iránt. Mint olyan ember, aki az Egyesült Államok nyugati részében életem, érteni és értékelni tudom ez ország egykor pásztorkodó, majd lovas nemzetét és érdeklődtem ez ország fejlődése iránt, melynek népe Árpád lótermett ivadékaiból vedlett át a nyugati legintelligensebb népévé. Van valami bátorság a szellem szabadsága iránt, van valami merészség a magyar jellemben, ami különösen hat az idegen nemzetek képzeletére. Ismételtelen mondom, hogy mélyen megindít és meglep ez a barátságos, kitüntető fogadtatás és őszintén megvallom, nem találok kellő szavakat hálám, szeretetem és tiszteletem kifejezésére. *Éljen Magyarország!*

(Roosevelt a tömegben.)

Idáig minden egyes esetben hurra! volt a tömegkiáltás, most hirtelen az éljen tört ki. Kalapot, kendőt lobogtattak az emberek s negyven masodpercig viharzott az éljen.

Most a főkapitány kiadta a jelszót: indulás, utat! De a közönség, holett csupa meghívott, ugynevezett előkelő közönség volt a pályaudvaron, nem respektált semmit, ismét keresztül törte a kordont s Roosevelttel fiával együtt életveszélyes tolongás közepette volt. De úgy látszik, mintha nem érezné rosszul magát. Nevetett s köszönt jobbra, balra, mi-alatt őt magát jobbra, balra taszigálták a királyi várótermen keresztül s nem egyszer vitte a tömeg, hogy nem érte lába a földet. Elszakadt tőle mindenki, csak Boda főkapitány nem tágitott. Hatalmas erejű karjaival magavágott végre utat a kiváló vendégnek s fiát is mellé terelte.

A kijárat előtt állt Szapáry Pál gróf automobilja, ebbe szállt be Roosevelt és fia, a polgármester kíséretében.

Az automobil folytonos hurrázás közt to-vagördült a Váci-körut felé s a Hungáriánál megállott.

(Tizenégy szobában.)

Rooseveltek a Hungária szállóban tizenégy szobában lanknak. Külön az apa és külön a fia. A nagy lakosztályban meglehetősen rendtelenség uralkodik. Az apró, vaspántos amerikai kofferek szanaszét hevernek, az apáéin Th. R., a fiuéin K. R. betűk. Az ex-elnök asztalán ott fekszik Apponyi Albert angol nyelven írott könyve, a mely Ausztria és Magyarország közjogi viszonyáról szól. A fia asztalán egy levélke és selyem papirosba göngyölt valami ajándéktárgy fekszik.

(Hétfőn délelőtt.)

Roosevelt ma reggel fél nyolckor kelt fel. Reggelijét — kávé, teát és sonkát — a szobájában fogyasztotta el és kevéssel nyolc óra után már fogadta Németh József miniszteri osztálytanácsost, aki előtt ismételtelen kifejezte legnagyobb elragadtatását a budapesti fogadtatás felett.

(Lunch József főhercegnél.)

Ma délelőtt József főhercegnél lunch volt a vendégek tiszteletére, amelyen Rooseveltten kívül résztvettek: Khuen Héderváry gróf miniszterelnök, b. Hengelmüller nagykövet, Zichy Kázmér gr., Teleki Samu gr., Gichey László gr., a két kis főherceg, Roskoványi gárdatiszt, Rákosi udvari titkár, Kratochvíll szárnysegéd. A reggelinek nincs hivatalos fogadás jellege. A főherceg privát vendége gyanánt fogadja Rooseveltet.

(A miniszterelnöknél.)

Háromnegyed tízkor Apponyi Albert gróf megjelent a Hungáriában és meglátogatta Rooseveltet és Hengelmüller nagykövetet. Roosevelt nagy elragadtatással nyilatkozott a tegnapi fogadtatásról. Vagy egy negyed óra hosszat tartott Apponyi gróf látogatása, utóbb pedig, tíz óra előtt öt perccel Roosevelttel szalonkában öltözött, fehér nyakkendősen lement a hotel előcsarnokába, ahol diszes és nagy közönség köszöntötte ovációval.

Az egybegyűlteket között volt, külön csoportban, a budapesti amerikai kolónia, amelynek tagjaival Roosevelttel néhány szíves szót váltott.

Kinn az utcán ekkor már két automobil várta az illusztris vendéget és kíséretét. Az első kocsiba — a 8 as számúba — Roosevelttel szállt be fiával és Hengelmüller nagykövettel. Ezt az autót Szápáry Pál gróf személyesen vezette. A másik kocsiba Bárczy István dr. miniszterelnöki titkár szállt be az Egyesült Államok bécsi katonai attaséjának, egy fiatal tengerészisztné társaságában.

Nyomban utána a közönség lelkes hurrasztásától kísérve elrobogtak a Várba, a hol Roosevelttel előbb József főhercegnél, aztán pedig Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknél adta le a névjegyt.

Mikor Roosevelttel megérkezését bejelentették Khuen grófnak, a miniszterelnök azonnal félbeszakította a miniszteri tanácskozást és előkelő vendége fogadására sietett. Roosevelttel és a miniszterelnök csakhamar megjelent a miniszterelnöki palota erkélyén, a mikor az egybesereglett emberek megéjenezték az ex elnököt. Roosevelttel hosszan nézte a környéket és látszólag gyönyörködött a szeméi előtt elterülő panorámákon.

(Fehér ember ne legyen maskara.)

Amikor a Várban a 48 as Honvéd-szobor előtt haladt el a volt elnök kocsija, figyelmeztették Roosevelttel, mit örökít meg ez az emlék. Roosevelttel erre levette kalapját, némán bámult fel a szoborra és még visszanezett feléje, mialatt töffögve robogott el vele az auto.

A várból a parlamentbe vitték a vendéget, ahol az interparlamentáris magyar csoport nevében Zlinszky István fogadta. Az eredeti terv az volt, hogy erre az alkalomra magyar disztribúciósba öltöztetik a parlament szolgálóit.

Roosevelttel azonban leintette ezt a tervet:

— Ne öltöztessenek azelegi disztribúciósba. Fehér ember ne legyen maskara.

Az üdvözlésre Roosevelttel így felelt:

— Néhány évvel ezelőtt, mikor Apponyi Albert gróf eljött az Egyesült-Államokba, — ha megengedik kimondom — szívetem rögtön megnyerte, mert beláttam, hogy ugyanazokért az eszményekért harcol, amelyekért én küzdöttem. Tisztelem Magyarországot! Magyarország történelmében számtalan olyan lecke van, amelyet érdemes más nemzetnek is megtanulni. Magyarország volt az a tényező, amely meggátolta a barbarizmus terjedését és amely a civilizált világ szokásait átvette és fenntartotta. Washington népe a nyugati honi szférák nagy városában ma is csodálattal adózik az önk nagy, nemes királyának. Attérve arra, amit Apponyi gróf mondott, Önök és én egy nézetben állunk, mert a morális politikai küzdelemnek fő elvei minden országban ugyanazok: küzdeni a szabadságért, egyszersmint az erkölcsiségért, végül a vallási küzdelem, amely egy erkölcsös országnak mindig az alapját képezi. Mindazon eszmék, amelyekért én küzdöttem az Egyesült-Államokban, szimbolizálva voltak nemcsak az Egyesült-Államokban, hanem Magyarországon is. En küzdöttem főleg az arany szabadságért, az igazságért és az ember és ember közötti egyenlőségért. Ugy küzdünk valamennyien, hogy segítsünk gyengébb testvéreinknek, de ha segítséget adunk polgártársainknak, próbáljuk őket arra bírni, hogy segítsenek önmagukon. Ha valaki megbotlik, emeljük fel, mert nincsen senki sem közöttünk, aki nem botlanék meg, nincsen senki közöttünk, akinek ne lenne szüksége segítő kézre. Köszönöm uraim szíves üdvözlésüket!

Roosevelttel szíves örösi lelkesedést keltettek. Az interparlamentáris konferencia tagjait bemutatják a volt elnöknek, aki megtekintette

a parlamentet és elismeréssel nyilatkozott erről az építészeti remekműről. Ezután Roosevelttel József főhercegre hajtatott automobiljában, akinél fényes dejeuner volt.

(Látogatások.)

Délután három órakor program szerint a mezőgazdasági kiállítás megtekintése következett. A mezőgazdasági muzeum előtt nagy tömeg várta Roosevelttel és lelkesen éljeneztek. A muzeum megtekintése után sétakocsizás következett a városban, azután visszatértek a Hungária szállóba. Roosevelttel átöltözött, majd fogadta a budapesti amerikai kolónia tagjait és az újságírókat, aikkel egy fél óra hosszat szívélyesen elbeszélgetett. A tisztelgő hírlapírók között volt Horovitz Gusztáv kollégánk is. Ezután visszavonult szobájába, elintézte levelezését és átnézte sürgönyeit. Fél nyolckor kocsiba ült, kirobogott a Park-klubba, amely estélyt adott tiszteletére.

Holnap reggel nyolc órakor, mint a földművelésügyi minisztérium vendége, Bábónára megy az állami méntelep megtekintése végett. Ez a kirándulás nagy örömmel tölti el, mint többször kijelentette, mert végtelenül szereti a lovakat.

(Estély a Park-klubban.)

A Park-klubban tartott estélyről ezt jelenti tudósítónk:

Este Hengelmüller László amerikai nagykövet fényes lakomát rendezett a Park-klubban Roosevelttel tiszteletére. Az illusztris társaság soraiban többek között ott voltak: József főherceg, Tisza István gróf és neje, Khuen-Héderváry Károly gróf és neje, Apponyi Albert gróf, Zichy János gróf, Serényi Béla gróf, Wekerle Sándor és az arisztokrata világ számos tagja.

Roosevelttel és Mikszáth.

Roosevelttel ma azt az óhaját fejezte ki Hengelmüller nagykövet előtt, hogy szeretne személyesen megismerkedni a kiváló és általa nagyrabecsült magyar íróval: Mikszáth Kálmánnal. A délután folyamán Hengelmüller felkereste lakásán Mikszáth Kálmánt, akit arra kért, hogy vegyen részt Roosevelttel tiszteletére a Park-klubban rendezendő lakomán. Mikszáth gyengélkedése miatt nem vett részt a lakomán, de holnap este tiszteletét fogja tenni Roosevelttel.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Magántisztviselők a kötelező nyugdíjbiztosításért. Az aradi magántisztviselők egyesületének választmányára vasárnap délelőtt tartotta rendes havi ülését, amelyen Bódy Bódog, az egyesület elnöke terjesztette elő a magántisztviselők kötelező állami nyugdíjbiztosítása érdekében Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszterhez intézendő emlékiratot. Az emlékirat részletesen kiterjeszkedik a magántisztviselők szociális helyzetére s rámutat azokra a szomorú állapotokra, amely nyugdíj nélkül a magántisztviselőknek, mint a magyar társadalom számottevő osztályának rokkantság, vagy munkaképtelenség esetén osztályrészüll jut. Az emlékiratot Bódy Bódog elnök indítványára az egyesület tagjainak nagyobb szabású küldöttsége fogja a kereskedelmi miniszternek átnyújtani és ugyanez a küldöttség tisztelegni fog a kormány többi tagjainál is, hogy megnyerje azok jóakaratu támogatását a nyugdíjtörvény mielőbbi megalkotásához. A választmány elhatározta még, hogy az emlékiratot kinyomatja és azt az egyesület tagjainak, valamint a hivatott érdekképviseleteknek megküldi, egyben köriratot intéz az ország többi társaságaihoz, hogy azok a közeledő képviselő választások alkalmával csak olyan jelöltet támogassanak, aki feltétlen hűve a magántisztviselők kötelező állami nyugdíjbiztosításának. Végül új tagokul felvették: Heller Soma, Gallert Jenő, Róna Jakab, Stern Zsigmond és Pollák Gyula aradi tisztviselők.

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 18.

Borosjenőről írják: Tegnap alakult meg Borosjenőn a függetlenségi párt, sok viszonytagság és akadály után. Közel 50—60 ember gyűlt össze a polgári kör helyiségében; ezek legnagyobb része se választó. László Gyula dr., borosjenői ügyvéd megmagyarázta az összejevetel célját és többek között Tisza István nevét is említette. A jelenlevők erre nagy éljenzést hallattak. Az összehívók csak nehezen tudták a derék magyaroknak megmagyarázni, hogy Tiszát nem szabad megéjenezni. A tisztikar megválasztása nehezen ment. Elnökké László Gyulát választották meg. A kerületi alelnökök közé beválasztották Szita Istvánt, aki rendíthetetlen munkapárti s aki csak szemlélként jelent meg a gyűlésen. Az elnökségről természetesen nyomban lemondott. Ekkor újra megválasztották.

— Csináljanak, amit akarnak — mondta ekkor Szita haragosan — de engem hagyjanak ki a játékból, mert én nem fogadom el az elnökséget.

Ezzel elhagyta a gyűléstermet.

A választmányt jórészt olyanokból alakították meg, akik nem voltak jelen, akik pedig ott voltak, azok siettek lemondani. A párt jegyzője egy kéményseprő lett, aki nem is választó.

Azután a jelölt személyéről tanácskoztak. Emlegették László Gyulát, Korek Kálmán kúredi birtokost, Török Kálmán duudi földbirtokost és Possert Ferenc buttyini malomtulajdonost, akik azonban nem hajlandók fölvenni az eredménytelen harcot Solymossy Lajos báróval szemben.

Déváról jelentik: Hollaki Arthur, a dévai kerület nemzeti munkapártjának jelöltje, aki mellé a választók nagy tömege lelkesedéssel tömörül, áldozó csütörtökön, május 5-én fogja elmondani programbeszédét Déván.

Ujaradról jelentik: Brettner függetlenségi jelölt a jelöltségtől a tegnapi nap folyamán visszalépett és így csupán két jelölt küzd a mandátumért: Philipp János és Krauszhar Károly nemzeti munkapárti jelöltek.

Lippáról írják: A választási küzdelem kezdetét vette Lippán is, a nemzeti munkapárt e hó 26-án tartja alakulását és ez alkalommal Niamesny Mihály dr. megyei alügyész jelöli. A függetlenségi 24-én jelölik pártonkívüli 48-as programmal Mosler András székfalu birtokost. A pángermánok Orendi temesvári szerkesztőt és agitátort jelölik, kit a román nemzetiségiek is támogatnak. Nagyobb csoport keresztény szocialista Reimholz Árpád lippai tanárt lépteti fel.

Battonyáról jelentik: A battonyai választókerület függetlenségi 48-as Kossuth-párti végrehajtó bizottságának küldöttsége — melynek tagjai voltak: Glac Antal bihari volt főispán, Csák Emil reformátuskövácsházai ref. lelkész, Köller Rezső végegyházi rom. kath. lelkész, Kajári István esanádapácai községi bíró, Kardos Nőé battonyai és Seres Lajos reformátuskövácsházai tekintélyes gazdák — f. hó 16-án tisztelgett Kossuth Ferenccel, — ki a küldöttséget betegsége miatt lakásán fogadta — s kérte a párt által is jelöltül elfogadott, Babó Zoltán kaszaperi birtokos hathatós támogatását. Ugyan e célból a pártkörben is megjelent a küldöttség. Ugy Kossuth, mint Tóth János dr. és Hoitsy Pál alelnökök igen kegyesen fogadták a küldöttséget s a rekonszenves Babó Zoltán iránt a legteljesebb támogatást ígérték.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 151

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Luxemburg grófja, operett. (C. bérlet.)

Szerda: Kolduagróf, operett. (A. bérlet.)

Csütörtök: Luxemburg grófja, operett. (B. bérlet.)

Péntek: Cornevillei harangok, operett. Pintér Imre felléptével. (C. bérlet.)

Szombat: Hoffmann meséi, opera. Pintér Imre felléptével. (A. bérlet.)

* Müttermüller József hangversenye. Vasárnap délután mutatták be Müttermüller igazgató zenekonzervatóriumának növendékei a szép számban megjelent közönségnek haladásukat. Az élvezetes hangverseny jóval felülállott a növendék koncertek nivóján. Müttermüller igazgató nagy tudású zenész és igazi művészember; tanítványain meglátszott kiváló módszere. Müttermüllerné Lengyel Erzsike pedig méltó hitvese, ki a zongoratanaszakon fejtett ki csodálatraméltó munkásságot. Az ő tanítványai is mind tehetségük javát mutatták be és játékokon mesternőjük izlését is megfigyelhettük. A gordonka tanszak növendékei közül kitűntek Bayer Leó és Bock Béla.

Mindketten szép technikával rendelkeznek. Bayer Poppernek „Spanyol táncát” meglepő ritmikai készűtséggel adta elő. A zongoratanaszak növendékei közül sikerrel szerepeltek Frick Milike és Priegl Margit; Szenes Lici és Margit pedig esinós előadási módjukkal brilliáltak. Szabatos és valóban szép játékot élveztünk Bródy Erzsike, ki Chopin „Polonaise”-jét adta elő gördülékenyen, precíz felfogással. Brahms zongora-quintettjében, melynek előadásában a filharmonikusok három buzgó tagja is segédkezett, Glück Ilonka keltett feltűnést szép technikájával és ügyes játékbeli műszerezésével. De a legnagyobb feltűnést Singer Rózsi keltette gyönyörű játékával és előrehaladott technikájával. Singer Rózsi játékát a jelenlévő összes szakemberek egyhangulag a legdicsebb jelzőkkel illették és mi is örömmel konstatáljuk a kisasszony nagyra hivatott tehetségét. A kis Salgó Piriről is külön kell megemlékeznünk; a kis leány egy évi tanulás után hihetetlen ügyességet és férfiasan erőskezü játékot fejt ki a zongorán. Pár év múlva hangversenytermeink díszére fog válni a kis művész, ha így folytatja. Weichert Auróra énektanárnő tanítványai is élvezetes perceket szereztek a hallgatóságnak. A sikerült hangverseny befejezése és fénypontja Bing János szereplése volt, akinek gyönyörű baritonhangjáról már többször a legnagyobb elismerés hangján emlékezünk meg. Bing János három szép dalt adott elő az ő előkelő, stilusos és nemess művészetével. Cs. M.

* Szerdán reggel nyílik meg Aradon a magyar festőművészek remekeinek reprodukciós tárlata Weisz Leó műkereskedő cég szalonjában. A képiállítást egész napon át díjtalanul megtekinthető s a kiállított tárgyak kedvező részletfizetésre is kaphatók.

* Országos színházi műsor. A vidék nagyobb színházainak jövő heti műsora: Kézdivásár: Hétfő: Troubadour. Kedd: Luxemburg grófja. Szerda: Gésák. Csütörtök: Csákó és kalap. Péntek: Csákó és kalap. Szombat délután: A császár katonái, este: Csákó és kalap. Vasárnap délután: Amihez minden ember ért, este: Iglói diákok. Nagyvárad: Hétfő: Fra Diavolo. Kedd: Luxemburg grófja. Szerda: Velencei számár. Csütörtök: Tartuffe. Péntek: Oedipus királyfi. Szombat: Luxemburg grófja. Vasárnap délután Rip-rip, este Obsitos (előszőr.) Szeged: Hétfő: A találkozás. Márkus Emilia vendégfelléptével. Kedd: Folt, amely tisztít. Márkussal. Szerda: Rabenstein Bersabé. Márkussal. Csütörtök: A kis cukros. Péntek: Vera Violetta (bemutató) és Szép Galathea. Szombat: Vera Violetta és Szép Galathea. Vasárnap d. u.: Az elvált asszony. Este: Vera Violetta és Gringoire. Debrecen: Hétfő: Botrány. (Gál Gyulával.) Kedd: Elnémult harangok. (Gál Gyulával.) Szerda: Bajusz. Csütörtök: Sasfiók. Péntek: Tatarjárás. Szombat: Táncos huszárok. Vasárnap d. u.: Az ördög mátkéja. Este: Zách Klára. Hétfő: Zách Klára. Temesvár. Hétfő: Az obsitos. Kedd: Az obsitos. Szerda: Az obsitos. Csütörtök: Luxemburg grófja. Péntek: A nők kedvence. Szombat: Katalin. Vasárnap d. u.: Hófehérke és a hét

törpe. Este: Katalin. Hétfő: — lilium. Kedd: Luxemburg grófja. Szerda: A dollárkirálynő. (Busueladás.)

* Czárán Zoltán katasztrófája. A kitűnő urlovas megdöbbentő szerencsétlensége akkor történt az alagi pályán, mikor a kinematograf kezelője a nagy versenyről épen felvettelt készítette. Így került a megdöbbentő szerencsétlenség is a lemezre. Az Uránia kedden mutatja be ezt a bennünket közlelő érdeklő mozgófényképet. Czárán Zoltán majdnem tragikus végű bukása teljes élethűségében van megörökítve. A kitűnő urlovas lova passzírozta a vizes árkot, felbukott és maga alá temette Czárán. Ez a megdöbbentő jelenet a valóság erejével hat. A képen látjuk az egész verseny lefolyását a starttól a finisig, továbbá az egész közönséget, melynek soraiban több szereplő notabilitást ismerhetünk fel. Az érdekes képet kedden, szerdán és csütörtökön mutatjuk be, egészen új műsor keretében. 241

Küzdelmes napok.

Utazások, szónoklatok.

Távirati tudósítás.

Arad, április 18.

A nagy harcot, a döntő ütközetet megelőző napokban a lázas előkészületek jelei mutatkoznak. Politikusok beszélnek, pártvezérek utaznak, agitálnak, úgy hogy az országot valószínű beszédözönnel árasztják el. A kortesharcok egyhangúságát itt-ott már csendőrfegyverek ropogása is megzavarja, amelyre a fanatizált paraszttömegek jajgatása a visszhang.

... Így készül a nemzet az alkotmányos harcra ...

Khuen utazása.

Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök szerdán délután Bécsbe utazik, hogy résztvegyen a csütörtökön megtartandó közös miniszteri tanácskozáson.

Vászonyi és Tisza.

Budapest II. kerületének több száz választópolgára nagygyűlést tartott vasárnap délelőtt a budai Vigadóban, hogy tiltakozzanak a kerületben utólagosan hivatalos jelölt Berzeviczy Albert jelöltsége ellen. A gyűlésen Vázsonyi Vilmos is megjelent, aki éles hangon nyilatkozott a kormányról s különösen Tisza Istvánt támadta, erősen, neki tulajdonítva azt, hogy Lendl ellenjelöltet kapott Berzeviczyben. Tisza István szereplésével foglalkozik s keményen ostromozza Tisza Istvánt, aki — ugymond — ismét megkezdte az ugrai levél tónusát s újból házasbálya-revizióról, obstrukció letörésről beszél. Végül amaz óhajlásának adott kifejezést Vázsonyi, hogy mihamarabb meg kell születni a polgári demokrata Magyarországnak. Nemess Zeiga facseti képviselőjelölt.

A facseti választókerület vasárnap délután Facset és hétfőn délelőtt Birkis községben tartott jelölt nagygyűlést. A választókerületnek 63 községe 2 járásra oszlik és ezért a nagy távolságok miatt külön alakult Facseten és külön Birkisen — a kerületek székhelyein — a nemzeti munkapárt.

Vasárnap délután a facseti járásban volt a jelölés. Kévéssel 2 óra után Virágh Ferenc dr. kir. közjegyző, pártelnök megnyitotta a gyűlést, előterjesztette annak célját, mire dörgő „Eljen Nemess!”, „Szetreaszka Nyemessu nosztu!”, „Vivat domnu Zsigaj!” kiáltások töltötték be a termet. Elnök Nemessnek a jelöltséget a párt nevében és megbízásából felajánlta s miután ezt Nemess köszönettel elfogadta, az elnökség kérelmére nyomban elő is terjesztette programját.

Nemess teljes másfél órán át előbb magyar, majd folytatva román nyelven nagyszá-

báru beszédet mondott, melyben reámutatott a 67-iki egyezség örök becsére, Deák Ferenc nagy művére és azon eredményes korszakra, mely hazánk ügyeit minden téren ez időtől kezdve előbbre vitte, míg a béke megbontva nem lett. A lelkesedés és kitörő hévnek erejével említette fel Tisza István gróf heroikus vállalkozását, aki a parlamenti anarchiát és a züllési proecesszust akarta feltartóztatni. Végül esetelte a koalíciónak 4 esztendői vergődését és a haza szent nevében követelte, hogy félratéve minden egyebet, munkára egyesüljünk, hogy az utolsó évtized hibáit és mulasztásait egyesült erővel helyrehozhassuk.

A közönség feszült figyelemmel kísérte Nemess minden szavát, harsány éljenzéssel és sűrű helyesléssel fogadta a tartalmas és előadásával is nagy hatást tett beszédet. A választójog, a bankügy, s a nemzetiségi kérdés, majd végül a helyi érdekek istápolására vonatkozó előterjesztései után szünni nem akaró éljenzéssel és szetreaszka kiáltások közben vállra kapták a népszerű jelöltet és fel-felemelték. A pártelnök ezután Nemess-t a kerület nevében és megbízásából képviselőjelöltnek proklamálta. Négy óra után nagyszámu kísérettel a facseti magyar telepre rándultak ki, ahol mintegy háromnegyed óráig tartó beszédben lelkesítette Nemess a magyarokat. Éljenzéssel fogadták a programot és ennek kifejezőeképpen arra kérék az elnökséget, hogy ne csak, amint a facseti nagygyűlés határozta, a miniszterelnök, valamint az országos munkapárt vezető férfiai üdvözlötsenek táviratilag, hanem külön Csernovits Diodor aradi jószágigazgató, kinek atyai gondoskodását mindenkor hálással veszik.

Az ovációk másnap Birkisen még fokozottabb mérvben nyilvánultak Nemess mellett, amikor a marosi járás minden egyes községe nagyszámu fűldöttségben képviselve felajánlotta Nemessnek a jelöltséget.

Ugy hírlik, hogy a kerületnek eddig volt Justh-párti képviselője, Hejdu Frigyes, ismerve az ottani viszonyokat, nem fogja magát jelöltet és így nem lehetetlen, hogy Nemess Zeigmond ellenjelölt nélkül lesz facseti képviselővé.

Justh Gyula Déván.

Déváról táviratozza tudósítónk: A dévai választókerületben már erősen folynak a választási harcra való előkészületek. A függetlenségi párt jelöltje Barcsay Andor volt Justh-párti képviselő, akivel szemben a nemzeti munkapárt Hollaki Arthur nyugalmazott főispánt, Hunyadvármegyének egy évtizeden át volt kiváló alispánját jelölte. Hollaki Arthur megválasztása bizonyos, mert kiváló személyes tulajdonságai előtt a választók legnagyobb része meghajol, bár a függetlenségiéket mindent elkövetnek, hogy valamiképpen is hangulatot birjanak maguk mellett teremteni.

Barcsay Andor 48-as jelölt tegnap tartotta programbeszédét Déván, amelyen Justh Gyula is megjelent több Justh-párti alvezér kíséretében. Barcsay programbeszéde után Justh Gyula beszélt a csekély számu közönségnek, melynek sorai között alig volt 150 választó polgár; a legnagyobb része vidéki paraszt volt. Justh Gyula főképp Tisza István soproni beszédével foglalkozott és elköptatott kortes szólamokkal teli, alacsony nivón álló beszédben ócsárolta a nemzeti munkapártot és annak vezérférfiit. A közönség hüvösen fogadta Justh beszédét s éljenzés csak elvétve hallatszott és miután az eső is esni kezdett, a polgárság hamarosan széteszlott. A város Justhbot Hollaki-lobogókkal fogadta és semmi ünnepléses fogadtatást nem rendezett a tiszteletére.

Az így kudarcra végződő napot, melytől a függetlenségi párt sokat várt, a nemzeti munkapárt nagy bankettje fejezte be, melyet Hollaki Arthur jelölt tiszteletére rendeztek. A társasvacsorán a város legkiválóbbjai és vezető egyéniségei jelentek meg s Hollaki Arthurt, Mara László főispánt és Farkas Béla dr. pártelnököt élénk ovációban és ünneplésben részesítették a jelenvoltak.

A TÁBORNOK ANYÓSA.

*

Kapitány feleségéből koldusnő.

(Fővárosi levél.)

Schuchmeister Viktória 60 éves uriaszony. Özvegy, aki mikor kálváriája legnehezebb stációjához ért, könyörögve kért mindenkit, hogy a férje nevét ne hozzák nyilvánosságra.

— Az áldott jó lélek nem tudna nyugodni a másvilágon! — indokolta kérését.

A férje a közös hadseregben szolgált, mint kapitány. Házasságukból egy leánygyermek származott. Az apa korán elhalt s az özvegy árvájával egyedül maradt. A magányosság nehéz korszaka szakadt a szerencsétlen elhagyatottakra. Az asszony kézimunkákat készített, később egy sűrűsörű gyárba szállított művirágot, amelyet leányával együtt éjszakának idején állított elő.

Ezaddig tartott az étellel való keserves viaskodás, de az energikus asszony, amíg két keze erejéből bírta, fenszinen tartotta magát, sőt a társadalmi formáknak megfelelően tisztességes életet is élt.

A leányát, aki ugyancsak a Viktória nevet viseli, gondosan nevelte, taníttatta és az isteni gondviselés megáldotta minden lépését, mert egyetlen vágya, melynek teljesüléseért nem szünt meg fohászni, teljesült. Sikertelen leányát biztos révbe vezetni. Férjhez adta.

A leány, ahogyan szokásos mondani, szerencsés parthiet csinált. Feleségül vette egy százados, akinek magánvagyonára lévén, nem volt szükség a kaucióra. A fiatal házaspár boldogan élt és ettől kezdve Schuchmeister Viktória élete is nyugodalmasabbra fordult. A leánya magához vette és a háztartás vezetésével bizta meg. De az évek multak, a család megsaporodott. Először egy kis fiú gögicselt, azután következett két leányka, közbejött, hogy a kapitányt, aki azóta tábornok lett, elhelyezték Budapestről és egy csehországi városban telepedtek le. Hogy mi történt azután, maga a boldogtalan özvegy mesélte el.

Odáig jutott, hogy egy rendőr az utcán koldulásra érte, bevitte a kerületi kapitányságra, ahol négy napi elzárásra ítélték engedély nélküli koldulás miatt. Átvitték a Mosonyi-utcai toloncházba, hogy büntetését kitöltse.

Itt, mielőtt a cellájába kísérték volna, Jakabb Béla rendőrfogalmazó elé vitték, aki meghallgatta az öreg asszony panaszát.

— Soha sem hittem volna — tört ki az elkeseredés a matronából — hogy idáig jutek. Fia-tal koromban ünnepelt uri leány voltam, jó mód-ban éltem, a nyomorról, az élet küzdelmeiről sejt-telmem se volt. Csak öröm, boldogság kísérte lép-teimet és azt hittem, minden virág nekem nyílik. Férjhez mentem. Társaságombeli férfi felesége lettem. Azt mondták, jó parthiet csináltam. Boldog voltam, de mintha a sors megváltozott volna, rö-vid idő multán kellemetlenségek kezdtek megza-varni csendes boldogságomat. Először betegség formájában nyitott ajtót hajlékunkban a sorscsa-pás. A férjem megbetegedett és nem is gyógyult ki belőle. Egy esztendői szenvedés után meghalt. Özvegyen maradtam kis leányommal.

Férjem még nem volt nyugdíjkezes. Az óva-dék hamar elfogyott és munkához láttam. Nem félttem a dologtól, de nem is szoktam hozzá, hi-szen eddig soha sem kellett dolgoznom. Keser-vesen ment. Nagyon sok éjszakát sirtam végig, de — nehezen bár — mégis keresztül harcoltuk az életet. Megbirkóztunk a balsorssal, diadalmas-kodtunk is rajta. Leányomat férjhez adtam. Ő is jó „parthiet” csinált.

Most már azt hittem, — joggal — hogy megnyugodhatom. Leányom házában hajlékot ta-lálek. Vöm gyönyörű elmémemet ért el. Most tá-

bornok! Uram! Tábornok a vöm és én itt állok, mint koldus és négy napra elítéltek.

Görösös szokás lepte meg a mártírsörű matronát. Leroskadt egy székre és az asztalra bo-rulva sirt. Nagysokára nyugodott meg annyira, hogy folytathatta elbeszélését.

— A leányom, akit keserves munkával ne-veltem, éjjelt nappallá tettem érte, a leányom ki-dobott! Elkergettek a háztól, mert öreg vagyok! Mert már semmi hasznomat nem veszi senki! Mert talán az aggkorral összekapcsolódnak olyan kellemetlenségek, amiket utálnak a modern fiata-lok. Alamizsnából élek, nem tagadom. De én nem vagyok a hibás.

A zord épület keménylegényeinek a szívé-t megindította a szerencsétlen matrona kegyetlen sorsa. Külön szobában helyezték el, patyolat fe-hér ágycat vetettek neki, jól tartották négy napon át, azután lépéseket tettek, hogy a szegényházban találjon hajlékot a tábornok anyósa.

Korteskednek-e a tisztviselők?

Interpelláció Aradmegye közgyűlésén.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 18.

Aradmegye törvényhatósági bizottságának mai közgyűlésén egy interpelláció kapcsán szóba került a vármegyei tisztviselők politikai szabadsága és a politikai mozgalmak keretében tanúsítandó viselkedésük. Egy román bizottsági tag meginterpellálta az alispánt, hogy a köz-igazgatási hivatalnokok pártoskodnak és igére-tekkel akarják megnyerni a népet a kormány jelöltjei számára. (?) Az alispán olyan választ adott erre az interpellációra, hogy azt még az elégedetlenkedő bizottsági tag is tudomásul vette.

A gyűlés eme részéről szóló tudósításunk a következő:

A közgyűlés megnyitásakor az elnöklő Urbán Iván főispánt ovációban részesítették abból az alkalomból, hogy most elnökölt elő-ször a főispáni szék elfoglalása óta.

Azután Pop C. István intézett kérdést az alispánhoz. Haragos interpellációjának lényege a következő:

— Van-e tudomása arról az alispánnak, hogy a megyében, de különösen a radnai já-rásban a közigazgatási hivatalnokok hivatali hatalmuk igénybevételével korteskednek. Poli-tikai gyűlések alkalmával összegyűjtik a pa-rasztágot és leitatják. Ahelyett, hogy óvnák a népet a betegséget szülő alkoholtól, hát még ők adják a butító szeszt. A hivatalnokok így erkölcsi züllésbe viszik a népet, a helyett, hogy oktatnák és jóra intenek. De még nagyobb visszaélést is elkövetnek a hivatalnokok. A mondorlak—caicséri körjegyző például ingyen földosztogatással korteskedik és küldöttséget vezetett a földmívelési miniszterhez, hogy ad-jon a népnek földet. Mindezt hivatali hatalmá-nak felhasználásával teszi, tehát törvénytelen dolgot követ el. Kérem az alispán urat, hogy torolja meg ezeket a visszaéléseket.

Dálnoki Nagy Lajos alispán.

— A köztisztviselő törvényes politikai jo-gainak épségben tartásával köteles betartani az 1899. évi XV. t.-cikket s hogy ezt betartsák a tisztviselők, arra mindent el fogok követni. De gondom lesz arra is, hogy mások is betart-sák a törvényeket és megóvom a vármegye bé-kéjét, vagyonszükségét mindenféle izgatással szemben. (Hljenzés.)

Pop C. István és a közgyűlés tudomásul vette a választ.

Rácz Márton, mondorlak-caicséri körjegyző a következőket mondta munkatársunknak Pop C. István vádjairól:

— Én meg akarem mutatni, hogy a járá-somban a magyar és a román lakosság érde-keit egyfermán képviselem és anyagi érdekeit megvédem. Arra kértek engem, hogy szerezzek nekik pénzért legelőt a község földjéből. Ezért küldöttséget vezettem a földmívelési miniszter-hez. Ezt azonban minden politikai célzatosság nélkül tettem. Ehhez, mint a nép vezetőjének jogom van.

Aradmegye bírálata.

A hétfői megyegyűlés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 18.

Aradmegye hétfői közgyűlésén az interpellá-ció elhangzása után Lázár Zoárd megkritizálta a vármegyei közállapotokat; komolykodó bírálata nem egyszer hangos derűtséget keltett.

Lázár Zoárd dr az alispáni évnegyes je-lentéssel kapcsolatosan első sorban azt kifogá-solja, hogy a vármegyei tisztviselőkar ítélőké-pessége csekély és általában a közigazgatási jogszolgáltatást helytelennek és olyannak ta-lálja, amely nem felel meg a mai jogszellem-nek. Példákat hozott föl kritikájának igazolá-sára. Amikor a románok soraiból helyeselték állításait, Lázár ezt mondta:

— Én nem kifogásolom, hogy a magyar és a román jogkereső közönség között különb-séget tennének a tisztviselők, mert ilyesmit nem tapasztaltam, hanem általában nem felel meg a mai jogszellem követelményeinek a közigazgatási hatóságok ítélőképessége.

Kérem a vármegye költői lelkületű alispán-ját, hogy ő, akiben folyton az emberies érzés hurja rezeg, jobban vizsgálja fölül a hozzá-kerülő ítéleteket és emberségesebben ítéljen, a helytelen, tulszigoru határozatokat pedig vál-toztassa meg. Én ismerem a jogászok vélemé-nyét a vármegyei jogszolgáltatásról. Mondha-tom, hogy a bírák nem egyszer helytelenítik a közigazgatási ítéleteket.

Felkiáltások: Elég helytelenül teszik!

Lázár: és 18 évig voltam bírói szolgál-atban . . .

Felkiáltások: Miért nem maradt ott . . .

Lázár: Én mondhatom, hogy az igazság-szolgáltatás ott nem mutat föl olyan képtelen ítéleteket, mint a közigazgatásban.

Azután Lázár kifogásolja, hogy a munkás-lakásokat a vármegyében még mindig nem építik, pedig más megyékben már rég föl van-nak azok építve.

— A közigazgatásban a vidéki főbb tiszt-viselők — szavaltta tovább Lázár — nem törőd-nek a néppel, nem ismerik a saját járásukat és községüket. Megtörtént, hogy nemrég az al-ispán megkérdezte egy főszolgabirótól, aki tiz éve van a járás székhelyén, hogy hol van a faiskola? És a főszolgabiró nem tudta meg-mutatni!

Nagy figyelem között állt föl Dálnoki Nagy Lajos, hogy a láthatólag tulzott kritikára megadja a választ.

— Köszönettel veszem — mondta az al-ispán — a törvényhatósági bizottsági tag ur figyelmeztetését. Lehet, hogy az ítéleteinkben vannak hibák, de mindnyájan emberek vagyunk, tévedhetünk. Ha talán tévedek ítéleteimben, módjában van mindenkinek fölebbezni. Ami pedig a munkáslakásokat illeti, azt felelem, meg-győződtem róla, hogy azokat már jóideje épi-tik a vármegyében.

A mai megyegyűlésen egy közigazgatási bizottsági tag helyét választás útján betöltötték *Károlyi Gyula* gróffal.

A *Bibics-féle* ösztöndíjat a mai megyegyűlésen *Vidai Ferenc*, *Dobrov Árpád*, *Freitler Endre* és *Bleiciffer Géza* középiskolai tanulóknak ítelték oda.

HIREK.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 19-én az időjárás: enyhe, elvéve csapadék.

— A negyedik kerületi munkapárt gyűlése. A IV. kerületi aradi nemzeti munkapárt választmányát e hó 20-án este egy negyed 9 órakor a Városligeti vendéglőben megtartandó ülésre tisztelettel meghívom. *Halmi Andor*, IV. ker. elnök.

— **Ujhadsergőfőfelügyelők.** A közös hadsereg „Rendeleti Közlönyé”-nek ma reggeli száma közli *Frank Liborius* lovagnak, a temesvári hadtestparancsnoknak és *Potiorek Oszkár* gyalogsági tábornoknak, a gráci hadtest parancsnokának hadsergőfőfelügyelőkké való kinevezését.

— **Megdrágul a posta?** Különös törvényja vaslat hírére hozza Bécsből a táviró. *Steinleinder Rezső dr.* a német pártok egyik vezére, ma törvényjavaslatot terjesztett a pénzügyi bizottság elé a levélbélyeg és portók felemeléséről. *Steinleinder* a levélbélyeg díját 10 fillérről 12 fillérré, a levelezőlap árát 5 fillérről hatra, az ajánlott levél portóját öt fillérről, a csomagét 10 fillérről, a távirat díját 20 fillérről javasolja megdrágítani. Amennyiben a javaslatot Ausztriában elfogadják, Magyarországon is hasonló módon emelnék a díjtételeket.

— **Eröss püspök Aradon.** Jelentős ünnepe volt vasárnap az aradi református egyháznak. A tiszántuli egyházkerület főpásztora, *Eröss Lajos dr.* püspök egyházlátogató körútjában a vasárnapot az aradi egyháznak és Arad városának meglátogatására fordította. Délélt 10 órakor harangzúgás mellett vonult be a főpásztor a templomba *Balog Ambrus* esperes, *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár, *Futó Zoltán* egyházkerületi jegyző, szentesi lelkész, *Kolozsvári Bálint*, *Csécsi Imre*, *Szendi Géza* lelkészek és tanácsbírák és az aradi presbiterium kíséretében, az ifjúság sorfala között, akik virágot hintettek a közszeretben álló püspök útjára. A közének elhangzása után *Hajdu Zsigmond* magas szárnyalású imáttmondott, az aradi polgári leányiskola növendékei szoltárt énekeltek karban *Farkas H.* tanárnő vezetése mellett. Most következett az istentisztelet legfontosabb része, *Eröss Lajos* püspök egyházi beszéde. Beszédének alapeszméje az volt, hogy a társadalom jelenlegi bajait csak úgy orvosolhatjuk, ha a népet Krisztushoz vezetjük a tudásnak, szabadságnak és a megelégedésnek útján. Beszéde nagy hatással volt a safulóság megtelt templom közönségére. Az istentisztelet után a lelkészlak épületében fogadta a püspök a küldöttségeket, melyek között megjelentek az egyházakon kívül a városban levő hatóságok küldöttségei is. A püspöki választás előtt mindenkinek visszaadta a látogatást, akik nála tisztelegtek. Két órakor közös ebéd volt a *Fehér Kereszt* télikertjében, mely alkalommal ősi szokás szerint a püspök a királyra emelte poharát. *Varjassy* polgármester Arad város nevében üdvözölte a püspököt. *Csécsi Imre* a református egyház, *Lakatos Ottó dr.* a római katolikus egyház nevében, *Institoris Kálmán* az ág. evangélikus egyház, *Somogyi Gyula dr.* az izraelita egyház

nevében mondott pohárköszöntőt. *Gérecz Károly Balog Ambrus* ref. esperest üdvözölte, *Csorogáriu Romulusz* román szemináriumi igazgató után *Igyártó Sándor* a felekezeti békességre üritette poharát.

Ma reggel *Eröss Lajos dr.*, a tiszántuli egyházkerület református püspöke kíséretével külön motoroson, amelyet virágokkal gyönyörűen feldíszítettek, Győrekre utazott. A dél-élt folyamán istentiszteletet tartott, majd pedig a látogatások után, délfelé átment a püspök Lippára. Itt lovasbandériummal, diadalpával várták a püspököt, a fogadására az egész község kivonult. A délután folyamán *Eröss* püspök istentiszteletet tartott, amelynek végeztével ő és kísérete visszautazott Aradra. Ma este *Csécsi Imre* lelkész adott a püspök tiszteletére vacsorát. A program szerint *Eröss* püspök holnap kora reggel hagyja el Aradot, hogy visszatérjen székvárosába.

— **Aradmegye adományai.** Aradmegye mai közgyűlésén *Fabián Gábor* szobrára 250 koronát, az országos gyermekszanatórium javára pedig összesen 400 koronát szavazott meg. Az ököritói károsultaknak pedig 200 koronát ad a vármegye.

— **Chorin Áron gyászjelentése.** Az 1844. évben halt meg Aradon *Chorin Áron*, akinek nevéhez sok emlék fűződik ebben a városban. *Chorin* halálát most aktuálissá teszi egy különös véletlen. *Fehér Mihály* ismert aradi könyvtáros nagyobb mennyiségű csomagoló papírt vásárolt és megtalálta közte *Chorin Áron* eredeti gyászjelentést, amely így hangzik:

„A gyászt öltött aradi izr. község előjárója és választmánya megilletődött szívvel tudatják mindazokkal, kik mély fájdalomban résztvenni szivesek és a jót, szépet s istennek tetszőt méltányolják: miszerint egy akaró az isteni gondviselés, hogy a 79 évig élt és 56 évig kitünően hivataloskodott nagy hírű *Chorin Áron* főrabbijoknak, szombaton, f. é. augusztus 24-dikén délutáni 3 órakor, alórltak szeretetére, hűségére s az elhunytak üdvös hatására néve valóban igen korán történt halála által tőlük a legszebb ékszer magához vennie. Tetemei ezen tiszta tudomány- és igaz vallásosságérti buzgalomban elhunyt férfinak, hétfőn, augusztus 26-ikán, délutáni 3 órakor fognak illő gyászünneppelylel örök nyugalomba tétetni. Költ Aradon, augusztus 25-kén 1844-ben. Az Aradi Izr. Községnek előjárója és választmánya által.”

— **Házasság.** *Szabó Gyula*, a szegedi kereskedelmi és iparkamara másodtitkára kedden délélt 11 órakor köt házasságot az aradmegyei *Világoson* néhai *Balázs Vilmos dr.* volt járási orvos özvegyének leányával, *Balázs Ilonkával*.

— **Az ipartestületi választás felfüggesztése.** Megirtuk, hogy a nemrég megtartott aradi ipartestületi választás miatt *Sarlot Domokos* rendőrfőkapitány vizsgálatot indított, mert szabálytalannak találta a választást. *Sarlot* már befejezte a vizsgálatot és a választást egyelőre felfüggesztette. Ezt követi az ítélet. Hír szerint a rendőrség az egész választást megsemmisíti.

— **Tragikus halál.** *Lipikről* táviratozzák: *Hajnal Vilmos*, kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos, tegnap este érkezett meg *Lipikről* *Pakrára*, ahol két évvel ezelőtt elhalt bátyjának holttesteit, amelyeket ideiglenesen az ottani zsidótemetőben helyeztek, — exhumáltatni akarta. Ma délélt Budapestről táviratot kapott, hogy Budapesten lakó nővére hirtelen meghalt. *Hajnalt* annyira megrendítette a váratlan hír, hogy szívzselhűdést kapott és meghalt.

— **Malálozás.** *Markovits József* kiszindiaf körjegyző, Aradmegye törvényhatósági bizottságának tagja, április 11-én, 45 éves korában, boldog házasságának 12. évében rövid szenvedés után meghalt. E hó 13-án temették el a kiszindiai temetőben óriási részvét mellett. Az egész környék előkelősége s Aradról is számosan elmentek a végtisztességre. Az elhunytat az egész környéken méltán kedvelték. Lelkesült minden nemes eszméért és a vezetésére bízott népnek gondozója, lelkiismeretes tanítója volt.

Somogyi Gyula főszolgabíró neje, *Hirsch Amália* 83 éves korában Lippán meghalt.

— **A Kossuth Lajos-asztaltársaság t. tagjait** felkérem, hogy holnap, kedden délélt 11 órakor a Kánya féle sörcsarnokban gyülekezni sziveskedjenek. Innen testületileg vonulunk *Barabás Béla dr.* lakására és üdvözöljük őt abból az alkalomból, hogy mint társaságunk diszelnökét a függetlenségi párt képviselőjévé jelölte. Tudatom a t. tagokkal azt is, hogy társaságunk helyiségül ma este tartott ülésünkben a „Magyar Király”-szállodának nagy termét béreltük ki. *Nagy Kálmán*, elnök.

— **Eljegyzés.** *Straub Mihály* drauci kereskedő eljegyezte *Engel Bernát* leányát, *Hajnalkát*.

— *Kell Manó* cég ajánlja birneves ke-lengyecharisnyait és ruhadisz remekeit. Telefon szám 673. 825

— **A Halley-üstökös Aradmegyében?** *Weisz Mór* székudvari kereskedő vasárnapi kelettel írja nekünk a következőket: Ma reggel 3 óra 5 perckor az udvarra kinézve, feltűnt az égboltozaton délnyugatra, naplemente felé egy igen fényes csillag, csóvával. A csillag mozgékony volt, néha azt hittem, hogy 3 csillagot látok egymás mellett, néha □ formát öltött, hogy aztán ismét 7–8 centiméter hosszúra nyuljon. De csak 10 percig láthattam, mert csakhamar felhő borította el az eget, de időnként még a felhőt is megvilágította. Valószínű, hogy *Halley* üstököse volt. Feleségemet és 14 éves leánykamat felköltöttem, hogy tanui legyenek e gyönyörű látványnak, 9 éves fiam pedig magától felébredt és az ablakhoz szaladt az üstököst szemlélni.

— **Egy vezérkari százados balesete.** Budapesti tudósítónk jelenti: *Reip Károly* vezérkari százados tegnap reggel kilovagolt Budapest környékére. Mivel estefelé sem tért vissza, *Porczel Olivér* vezérkari tiszt vezetése alatt újjárat indult keresésére. Vecsés mellett egy töltesen meg is találták eszméletlenül. Amikor magához tért, elmondta, hogy a lova ledobta és súlyosan megsebesült.

— **Hol a menyasszony?** *Kecskemétről* írják: Érdekes eseten mulatnak néhány nap óta a Mária városban. Egy vőlegény a hőse az esetnek, akinek szombatra volt kitűzve az esküvője, de az elmaradt. És hogy elmaradt, most nem csinál egyebet a vőlegény, mint azt, hogy menyasszonyát keresi. Ime a kis történet: Az ifju iparossegéd valahol a tánciskolában ismerkedett meg a leánnyal, aki takaros is, csinos is. Kezdett neki udvarolni és a lány látszólag szívesen fogadta az udvarlást.

— *Zsuzsika!* Mondta epedve a fiu. — Akar-e saját külön kis feleségem lenni?

— Akarok hát!

Megegyeztek abban, hogy ásó-kapa választja el őket egymástól. Az öregek megbeszélték a dolgot, beiratták a fiatalokat, azután kitűzték szombatra az esküvőt. Varrta a leány a kelengyét, készülték a lakodalomra, csak még a menyasszonyágyát nem vitték el. Erre nem került sor. A fiu pénteken bucsuzott a legényélettől, de nagyon mélyen talált a pohár fenekére nézni. Megvirradt, a fiu még mindig a korecsmában volt, eljött dél is,

sőt már délután 4 óra volt, mikor homlokára bök a legény:

— Hopp, nekem ma volna az esküvőm!

— Meglesz az nélküléd is, mondták a társai.

De a legény csak elment, a lakodalmas házhoz; ott nagy csend fogadta. Csak az öregek voltak otthon. A fiu követelni kezdte a menyasszonyát, de biz annak hült helye volt. A leány ugyanis az esküvő napján egy rokonához szökött.

— Uj postai ügynökség Aradmegyében. Arad vármegye Krokna községében „Krokna” elnevezéssel 1910. évi május hó 1-én postai ügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levélpostai küldemények, továbbá csak a belföldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba és Németországba szóló 1000 korona értékűt meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalvány, nemkülönben postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva.

— Rövid hírek. A sátoraljaujhelyi piacra husz asszony igyekezett Karos községből. A Bodrogon akartak átkelni. A csolnak fölfordult és 17 asszony vízbefult. — Berkes Mór debreceni ügyvéd negyven éves felesége rokonai látogatására Budapestre ment és a Szentkirályi-utca 6. szám alatt szállt meg. Tegnap felakasztotta magát, szerencsére azonban idejekorán észrevették, levágták a kötélről és beszállították a Széchenyi-szanatóriumba. — A németországi Bittenfelden 4 u as léghajóra ült. Amikor a vihar miatt leakartak ereszkedni, a villám a léghajóba sújtott és mind a négy utas meghalt. — A nyíregyházi kórházból több olyan beteg szökött meg, akik az ököritói tüzvészben megsebesültek. A betegek a rossz ételek és a bánásmód miatt szöktek meg.

— Birtokcsere. Az aradi törvényszék telek-könyvi hivatalában az elmúlt héten a következő birtokváltásokat jelentették be: Kovács Mihály eladja Kut-utca 7. számú házat 1800 koronáért Juhász János és nejének. — Kokai János és neje eladják a Demeter-utca 21. számú házat 3600 koronáért Orbán Károly és nejének. — Tóvisháti Sándor és neje eladják a Borona-utca 34. számú házat 2300 koronáért Csobán Györgynek. — Frick József eladja a Flórián-utca 5. b) számú házat 20.000 koronáért Eisele János és nejének. — Rum Répási Krisztina és Rum Márton eladják a Miklós-utca 28. számú házat 2900 koronáért Kelemen Albert Baláznának. — Özv. Sári Andrásné eladja a szántókat 18.000 koronáért Argyelán Józsnak. — Vásárhelyi Janka és János eladják a József főherceg-ut 20. számú házat 13500 koronáért Andrányi Károlynak. — Jovanov Vazul eladja Kosár-utca 37. számú házat 3000 koronáért Zsiva Pál és nejének. — Özv. Kluge Jenőné és tulajdonostársai eladják a Leiningen-utca 8. számú házat 20.500 koronáért Hajjas Tamás és nejének. — Rátz Váza eladja ingatlanait 1470 koronáért Drenesán Lukánának. — Olajos József és neje eladják György-utca 60. b) számú házat 9000 koronáért Varga István és nejének. — Motin Arsztán és Murg Péterné eladják az Illés-utca 81. számú házat 2800 koronáért Lipták Imre és nejének. — Ifj. Roczó Mihályné eladja a György-utca 97. számú házat 4050 koronáért Ujj Lajos és nejének. — Kopponer József és neje eladják a Mihály-utca 9. számú házat 4400 koronáért Serb György és nejének. — Brassay Zoltán eladja az Aulich Lajos utca 10. számú házat 12.000 koronáért Tóth Frigyes és nejének. — Illin Száva és neje eladják a Gáj Templom-utca 32. a) számú házat 1000 koronáért Neducsin Milos és nejének.

— Velicsek dr. Természetes Gyógyintézete és Szanatóriuma Németbogsán. (Krassó-Szörényi hegyvidék.) Magyarország legrégebbi ilyenmü intézete. Gyógyelemek: Lég (fény), nap, víz, massage, gimnasztika és diéta. Pensio. Lég-

sátrak. Prospektus. Gyógyidény május 1-től október 1-ig.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

Véres programbeszéd.

Megostromolt községéha.

Távirati tudósítás.

Arad, április 18.

A margittai kerület választópolgárságának hangulatán már napok óta észrevehető volt, hogy a függetlenségi párt agitátorai pártbíveik csökkenését a végsőkig fokozott izgatással, az ellenzéknek inzultálásával igyekeznek pótolni. A vasárnap délután lezajlott véres események gazolták ezt.

A margittai kerületben a nemzeti munkapárt Márkus László dr. nagyváradi ügyvédet jelölte, aki napok óta járja be kerületét és vasárnap délután Széplak községben akarta programbeszédét elmondani. A jelölt nagyobb kísérettel érkezett a község elé, ahol elvárta azt jelezték neki, hogy a Szatmári-párt kortesei napok óta bujtogatták a népet, ugyanarra, hogy életveszedelemmel járna, ha Márkus dr. a községben megjelenék. A jelölt azonban határozottan kijelentette, hogy megtartja bevonulását és elmondja programbeszédét. Alig érték a kocsik a község első házaihoz, közép fogadta a munkapártiakat, akik csak úgy tudtak a komolyabb következmények elől menekülni, hogy a község házához húzódtak be. Nyomon követte őket a lármázó tömeg, amelyet a munkapártiak személyes biztonságának oltalmazására kirendelt három csendőr csak minden erejének megfeszítésével tudott visszatartani. A csendőrök a község háza falánál álltak föl és ismételtelen felszólították a tömeget távozásra, amely azonban kódbálásokkal felelt a csendőrök szavaira. Hosszu ideig türt a csendőrség az egyre fenyegetőbbé váló inzultust. Egy Bálint Lajos nevű ember az őrmestert vette célba s egy hatalmas kődarabbal megdobta. Az őrmester fejtét fogott és Bálint golyótól találva zuhant a földre. A golyó, mely átfurta Bálint mellét, a község háza faláról visszapatant és egy másik embernek öt fogát ütötte ki.

Bálint haldoklik, a másik áldozatnak sebesülése is súlyosabb természetű. A fölizgatott tömeg ezek után nem akart meghátrálni, a közép szüntelenül bullott, úgy, hogy a csendőrség többször a levegőbe lőtt, a vérszemét kapott választók szétbontására.

A vizsgálat azonnal megindult és három Szatmári-párti kortes letartóztatása várható.

A berettyó-ujfalui kerületből szintén érkeznek összetűzésről hírek.

SPORT.

+ Az Aradi Postás Sport Egyesület győzelme Temesváron. Kellemes időben s remek fekvésű helyen rendezte meg vasárnap délután a Temesvári A. C. 8 kilométeres mezői futóverseny délmagyarországi kerületi bajnokságát; részt vett benne az A. A. C., T. A. C. és az aradi Postás S. E. összesen 29 futóval Ezek közül az Aradi Postások 12 futót állítottak a starthoz s a már általuk védett bajnokságot újabban fényes tehetségű futói továbbra is megvédték, csak az egyéni verseny bajnokságát nem nyerte meg az eddigi bajnok, ki jelen esetben a második helyre került mintegy 17—20 méterrel s ez csak annak tudható be, hogy a pálya nem volt az előírásnak megfelelő 8 km., hanem csak körülbelül 6 és $\frac{1}{2}$, így Knizse maga elé engedte Bukovinskit, (T. A. C.) számítva arra, hogy a még hátralévő mintegy 2

kilométert behozza s így a pályát jól ismerő s kieresztett Bukovinski nyeri az egyéni bajnokságot 17 méterrel az eddigi bajnok, Knizse felett. Annál fényesebben nyerték meg a csapat tagjai a csapat bajnokságot 30 ponttal a T. A. C. 34 pontja felett; harmadik helyre az A. A. C. került. A bajnoki csapat tagjai: Knizse Imre, Löbl József, Horváth József, Horváth Gyula, Méssi Béla. Idő érmet nyertek: Dávid Zoltán, Szalai R., Steinhübel L., Lemberger L., Bogsán N., Ferenczi L. A postások 12 futói közül egy nem jött be időn belül s ezzel bebizonyították, hogy Délmagyarországon a hosszú távfutásban verhetetlenek.

VITA FORRÁS

SOSKUT VASMEGYE

ALKALIKUS - NATRON-LITHIONOS GYÖGYVIZ.

Orvosiilag ajánlja: húgysavcsó diathésis, kőzvény, cukorbetegség, gyomor, vesé és húgyhólyagbántalmaknál, stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágításra szolgál a 6001

„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-13.

Főraktár: Édeskuty L. urnál, Bpest, Erzsébet tér 8. és Walkampf és Görög Zoltán-utca 11.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A házastársak műveltsége.

Elutasított nőtartási per.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 18.

Az aradi királyi törvényszék ma érdekes indokolással utasított el egy nő keresetével, aki nőtartási díjért perelte be a férjét. Keresetében azt panaszolta a felperesnő: Molnár Tamásné kovácsosférfi felesége, hogy a férje január havában minden jogos ok nélkül elzavarta közös lakásukról és bár később visszakarta őt fogadni, ő nem volt többé hajlandó ilyen brutális férjével együtt élni.

Felebbezés folytán ma foglalkozott az ügygel az aradi királyi törvényszék és az elsőbíróóság ítéletének helybenhagyásával, Molnár Tamásné elutasította keresetével.

Az indokolásban ezeket mondja a bíróság: Jogszabály, hogy abban az esetben, ha a házastársak együtt élésének megszakítása azáltal következik be, hogy a férj nejét a közös háztartás elhagyására felhívta és eme felhívás következtében a nő tényleg eltávozott. A férj a különélő nejét rendszerint eltartani köteles, ha csak olyan tényeket nem bizonyíthat, amelyekből következtetni lehet arra, hogy a nő olyan türhetetlen magaviseletet tanusított, amely a férjet följogosította arra, hogy nejét a házasság megszakítására felhívja.

A jelen esetben meg van ugyan állapítva, hogy a férj hívta fel nejét arra, hogy házából távozzék, olyan tények pedig nem állapítottak meg, amelyekből felperes sérelmes viselkedésére következtetni lehetne, mégis a fentebb felhívott jogszabály ezuttal alkalmazást nem nyerhet, nem pedig azért, mert a felek műveltségi fokára és társadalmi állására való tekintettel ez a felhívás súlyos természetűnek nem tekintendő.

A férj tettét megbánva, nejét a házasság együttélés folytatására hívta fel, a nő eme felhívásnak köteles lett volna engedni, — amit pedig nem tett meg. Ilyen körülmények között jogosan nem követelheti, hogy a férj őt házon kívül eltartsa.

A nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy Budapesten szerzett sok évi tapasztalataim után a legfinomabb izlésnek megfelelő angol és francia

1731

női ruha divat termemet

május hó 6-án megnyitom.

Arad, Weitzer J.-u. 19.

Kiváló tisztelettel

Goldner Henrikné.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 18

Készára: Kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge, 3 ezer mm. 25 fillérral olcsóbb.

Árak 50 kilónként számítva:

	Dél sárlat	2 órai sárlat
Tengeri 1910. májusra	5.80-5.81	5.85-5.86
Buza 1910. áprilisra	12.20-12.21	12.41-12.42
Zab 1910. áprilisra	0.60-0.60	0.00-0.00
Rozs 1910. áprilisra	0.00-0.00	0.00-0.00
Buza 1910. októberre	10.68-10.69	0.71-10.72
Buza 1910. májusra	12.35-12.36	12.42-12.43
Rozs 1910. októberre	8.24-8.25	8.27-8.28

Zárul 5 órakor.

Oestrák hitelrészvény	---	---	665.50
Magyar hitelrészvény	---	---	816.50
Városi vízhamos vasúti részvény	---	---	377.25
Köszüti vasut	---	---	695.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 18. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo gramm felüli súlyban — fillérig; közép páronként 400-400 kilogrammig rjodó súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 164-167 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban 164-167 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 170-172 fillérig.

Sertéslelészám: április hó 14. napján volt készlet 29842 darab, április 15. napján felhajtott 240 darab, április 16. napján elszállított 148 darab, április 17. napjára maradt készletben: 29,934 darab.

A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. április 18.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	11.45-11.55
76 " " "	11.55-11.65
77 " " "	11.65-11.75
78 " " "	11.75-11.85

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új	11.35-12.40
Rozs új	7.30-8.35
Árpa új	5.50-5.55
Zab új	6.80-6.85
Tengeri régi	5.45-5.50

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1910. évi április hó 19-én:

C) bérlet.

C) bérlet.

Luxemburg grófja.

Operette 3 felvonásban. Írták: A. M. Wilner és Róbert Bodanszky. Fordította: Gábor Andor. Zenéjét szerzette: Lehár Ferenc.

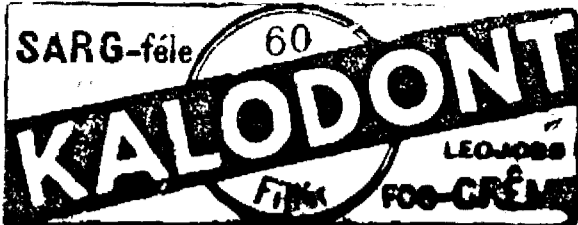
SZEMÉLYEK:

Reneé	Beregi S.	Mencsikoff	Nagyiván I.
Basilovics	Polgár S.	Pavlovics	Gerő János.
Kokozov Stára	Benkóné.	Pélegrin	Belinszky.
Brissard	Vass Jenő.	Saville	Szabó Lajos.
Didier Angella	Wlassak V.	Boulangier	Szabó L.
Vermont	Dióssy Nusi.	Lavigne	Vihary B.

Kezdete este 7 és 10 órakor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Munkapárti. Tessék tovább folytatni. A tisztelt példány fölött a működéshez mérten döntünk.

6913.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadcsig-tér mellett.)

Műsor 1910. április 19 én kedden:

1. Mészáros olvasmányai. — 2. Mikrobák. Tudományos. — 3. Jegyesek. — 4. Vígjáték és dráma. — 5. Hol a Sajó? — 6. A szerelem gyakorlata. — 7. Jó szív. — 8. Sárga ördög. — 9. Az alagi löverseny 1910. április 3 án. (Czárán Zoltán urúvas balesete.)

Előadások délután 6 órától kezdve.

Helyárak: I-ő hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 6 ott., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogcsereg zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.

Alólirottak az összes rokonok nevében a legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a forrón szeretett férj, jó édes atya, testvér és rokon

Markovits József ur

kiszindiai körjegyző és Aradvármegye törvényhatósági bizottságának tagja

folyó évi április hó 11 én délelőtt fél 9 órakor a halotti szentségek áhitatos felvétele után életének 45-ik, boldog házasságának 12 ik évében rövid, de súlyos szenvedés után jobblétre szenderült.

A drága halott hált tetemei f. hó 13 án (szerdán) délelőtt 11 órakor a róm. kath. szertartás szerint a kiszindiai sírkertben helyeztettek örök nyugalomra.

Az engesztelő szent-mise áldozat. hó 14-én d. e. 9 órakor a buttyini róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatott.

Kiszindia, 1910. április hó 11-én.

Legyen emléke áldott! Béke lengjen drága porai felett!

Özv. Markovits Józsefné szül. Kozma Anna, felesége; Arpád, Zoltán, gyermekei: Markovits Berta férj. Szoicsné, Markovits Marild özv. Heszné, Markovits Etelka, Markovits Juliska özv. Gaálné, Markovits Rózsika férj, Kissné, Markovits Nándor és 1770 Arpád, testvérei.

300.000

koronát nyerhető már

április hó 25-én

egy darab Konvertált Jelzalog-sorsjeggyel.

Evente 6 húzás.

Eredeti sorsjegyeket 28 havi 6 koronás részletfizetésre is ársítunk.

Egy részlet lefizetése esetén azonnali játékjog. Igérvény ára: 9 korona.

Temesvári Kereskedelmi Részvénytársaság Váltóüzlete.

Temesvár-Belváros, Jenőherceg-tér 8.

Internbán-telefontszám: 319.

1780

A mit egy anyya ir!

M... , 1908. október 25.

KNORR C. H., WELS, élelmiszeripár!

Küldök bizonylatot a Önök zablisztjéről és csatoltan a két gyermekem arczképét igazolásul, hogy milyen jót tett nekik a zabliszt; mindketten felnöttek anélkül, hogy csak egyszer is betegek lettek volna. Hány asszonyt hallottam panaszkodni, hogy a gyermekeik, mikor fogzanak betegek és nyugtalanok, ezt én nem ismerem. A legkisebb gyermekem, a ki most 5 hónapos, oly erősnek és egészségesnek érzi magát, hogy már állni akar. Ez igazán öröm, és ezt csak ennek a jó zablisztnek köszönhetem. Megpróbáltam más lisztet is, de egyik sem tett a gyermekeknek oly jót. A hol csak lehet, mindenhol ajánlom, mert tapasztalatból és meggyőződésből tudom, hogy az Önök zablisztje tényleg a legjobb a kis gyermekeknek.

Hogy el ne felejtsem az Önök zabmetéltje, makarónija és általában minden preparátuma kitűnő.

Teljes tisztelettel

K. M... , mérnök nejje.

Mielőtt

butort

vásárolna, tekintse meg raktáron levő modern háló-, ebédlő- és egyéb butoraimat, melyeket üzletáthelyezés miatt jutányos áron elárusítok.

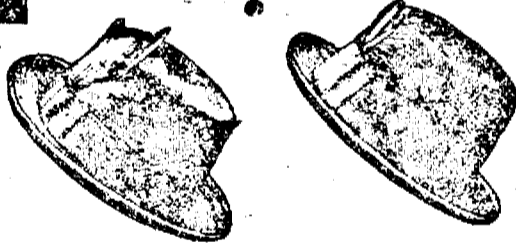
Tisztelettel

Molnár Antal

asztalos-mester. 1501

Arad, Part-utca 4. májustól Kápolna-u. 3.

Part-utca 4. számú ház szabad kézből eladó.

Alapítva: 1880.

Távbeszélő: 213.

Ujdonságok

: Kalapokban :
Színes ingekben
Nyakkendőkben

1198

MÜNZEL

előnyösen ismert uridivat üzletében
Páratlanul álló választék.

Minden egyes cikkben a legolcsóbb
: : : szabott ár látható. : : :

==== Rendkívüli olcsó árakban árusítunk ====

férfi öltöny, felöltő és fiu ruhákra tiszta gyapju szöveteket.

LEICHNER és FLEISCHER

Arad, Szabadcsig-tér 17. — Telefon 475, szám.
Kizárólagos posztó gyári raktár. 1661

Gyárosok,
pénzintézetek,
vállalatok,
kereskedők,
iparosok

üzleti

könyvek-

ben

401

papiros- és
írószerekben,
irodai cikkekben
forduljanak ajánlatért

Pichler

Sándor

ARAD,

Szabadság-tér 1.

Telefon 308.

Képes árjegyzék ki-
vánatra ingyen.

Legtinomabb
impregnált
női havi kötők
tuzatonkint 1 korona
80 egyszerű övek 90
fillér és Tricot övek 3
korona 20 fillérért
kaphatók
Földes Kelemen
gyógyszertárban.
Aradon, Deák Ferenc-
utca 11 szám.
881

Gőzmívelés

Nagyobb területek szántá-
sát kétgéprendszerű 20 név-
leges lóerejű új gőzekéjé-
vel, épügy mélyrigolozásokat
szőlő, spárga stb. telepítések
hez előhántós gőzrigol-
ékével igen kedvező feltételek
mellett elvállal **Ortutay**
Gyula bélamajori gazdasága
Mezőkovácsháza (Csanád-m.)
1713

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

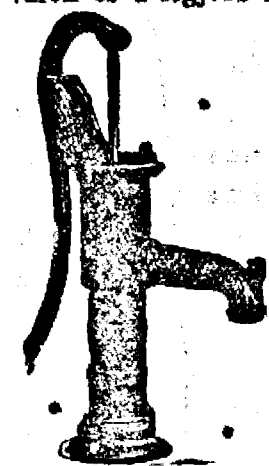
Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztatlanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a sziv-
attyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közse-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű belül
gummirozott
kendercsövek
a legolcsóbb
árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel
olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Ottó

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő

Arad, Rákóczi-utca 27. sz

Aradi Cipészek Termelő Szövetkezete tavaszi cipő-árjegyzéke.

Női-cipők:

Komot laszting...	... frt. 1.50
Kivágott cipő zergebőrből	2.— feljebb
Regatta	2.80
Regatta " zsevrőbőrből	4.50
Fűzős " zergebőrből	3.60
Fűzős " zsevrőbőrből	5.50
Gombos " zergebőrből	4.80
Gombos " zsevrőbőrből	6.50

Férfi-cipők:

Cugos cipő, sima, vikszos	... 3.30
Cugos cipő, bezeces, vikszos	... 4.—
Bergsteiger cipő, tükörbőrből	... 4.80
Cugos cipő, sima, dongola könnyű fájós lábakra	... 5.—
Bergsteiger cipő, zsevrőbőrből	... 6.50
Cugos cipő, bokszbőrből	... 5.80
Bergsteiger cipő, bokszbőrből	... 6.20
Bergsteiger cipő, barna sevrőbőrből	7.80
Fél cipő, zsevrőbőrből	... 5.—

Gyermekcipőket minden nagyságban rakta-
ron tartunk. 1357

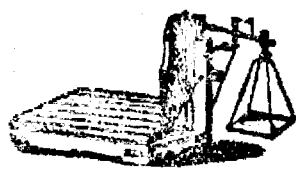
Vidéki megrendeléseknél a lábnyomot pa-
pirra lerajzolni kérjük.
Utánvét mellett szállított áruknál 8 napon
belül a meg nem teletét becserejűk.

Gartner Márk

épület és műlakatos, mérlegké-
szítő és javító műhelye

Arad, Szabadság-tér 11

Van szeren-
csém érte-
síteni úgy
a helybeli,
mint a vi-
déki keres-

kedőket, hogy mindennemű
mérlegeket,
ugyszintén

= súlyokat =

pontosan és jutányos árak mellett
készíték és javítok.

Szíves pártfogást kér, kitűnő
tisztetélettel

Gartner Márk,
1742 épület és műlakatos, mérlegkészítő.

!! A Radiogenviz (Radiumemanatio) !!

ivó- és fürdőkúra alakjában legjobban pótolja a Gasteini kurát.

A Radiogenviz használata javalva van: csuz,
köszvény, zsábák (ischias), neurastheniánál, hü-
déseknél a tabetikusok lancináló fájdalmait ellen,
valamint gyengeségnél.

1350

!! Radiogeniszap !!

60-szor radioaktívabb a fangónál, kitűnő föl-
szívó-szer izzadmányoknál; többször is hasz-
nálható, tehát olcsó.

Aradon kapható: Ring Lajos gyógyszertárban.

A világ legtökéletesebb szépitő szere

a Hajós-féle Ibolya-Creme.

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májoltot,
bibireset, bő vörösséget és bármely arctisztatlanságot.

Az elegáns hölgyközönségnek kedvenc szépitőszere.
A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépitő-
szerek közül az első díjat nyerte el. (Díszoklevél a nagy aranyérmekkel.)
Ara egy tégelynek 1 korona. — Dupla nagyságu
tégely 2 korona.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól: a bevásárlásoknál
csak a Hajós-féle Ibolya-Cremet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

421

Hajós Árpád gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22., megyeházzal szemben,
továbbá minden gyógyszertár, illatszertár és drogeriában.

Uj női divatüzlet!

A vásárló közönség szíves figyelmébe ajánljuk

Arad, Szabadság-tér 20. szám alatt (Gr. Nádasdy-palota) megnyitott női divat különlegességi üzletünket,

hol a legdivatosabb és legizlésesebb árukat nagy választékban tartjuk állandóan raktáron.

Főelvünk jutányos árak mellett szolid és pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendeléseket aznap elintézzük.

Kérjük kirakataink megtekintését.

1441

Szíves pártfogásért esdünk, kitűnő tisztelettel

BOHN és GAMMER.

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

ARA 1 KORONA.

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

361

Czipész-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy régi jóhírnévnek örvendő 996

czipészüzletemet

szemben Kossuth-utca 8. sz. alá helyezem át, hol is a mai kor igényeinek teljesen újonnan rendezem be.

Főtörekvésem, hogy saját készítményű legdivatosabb női, férfi és gyermek-cipőimmel legjutányosabb árak mellett igen tisztelt vevőimet kielégítsem.

Szíves pártfogást kér, kitűnő tisztelettel

Czernóczky Mihály,

úr és női czipész.

Győződjék meg!

Ha finom arany ékszert és briliáns tárgyakat akar venni vagy készíttetni, mily bámulatos olcsón szerezheti

WALDMANN I.

ékszerművesné

Szabadság-tér 14.

(Fiume-kávéház mellett) 557

Varga János

Arad, Deák F.-u. 30.

Kész butoráru üzlet.

Rendeléseket elfogad úgyasztalos, mint kárptos szakmában legjutányosabb árak mellett.

Értesítés!

Van szerencsém igen tisztelt vevőimet és az urihölgy közönséget értesíteni, hogy Arad, Zrinyi-utcában Amtman M.-né cég alatt

női kalap divattermemet

személyes vezetésem alatt megnyitottam.

Legujabb divatu tavaszi modell kalapjaim megérkeztek, igen kérem szíves további pártfogásukat.

1075 Tisztelettel

Amtmann M.

női kalap divatterem.

Gyászkalap állandóan raktáron.

Olcsó árjegyzék!

oly cikkekről, melyek kizárólag nálunk szerezhetők be.

Joupon tiszta selyem taftt 5 frt. 80. darabja

Moire selyem darabja 4 frt.

Cloth lüszter és mosó jouponok feltűnő olcsó ár.n.

Herveth fűző, legujabb facon, darabja 3 frt. 50.

Nagy parthie vétel férfi és női zsebkendőkben.

Sok ezer méter schweici himzés maradékok féláron.

Pflüsché szőnyegek nyírott, prima, csekély népréghibával — újabb szállítmány érkezett.

Szőnyeg maradékok rendkívül olcsón.

Kelengye áruk

Óriási kész raktár mindennemű fehérneműkből, **női ingek, corset-ták, himzett kész ágyszettek, Schroll chiffon, prima cérna vásznak** egyelőre még mindea **áremelkedés nélkül** nálunk **beszerezhetők.**

Rosenblüh H. és Társa

ARAD

Olcsó árjegyzék!

Alsó lepedők varrás nélkül darabja még most is 1 frt. 40.

Női ing finom kézimunka himzéssel darabja 1 frt. 65.

Finom kelengye ing madapolanból 2 frt. 40.

Szövet és csipke függöny — stoorok — leszállított árban.

Finom damast asztalneműkből alkalmi vétel.

Uj kerékpár és varrógép raktár.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Arad, Forrai-utca 20.** alatt (Guttman-ház) egy dusan felszerelt **kerékpár és varrógép üzletet nyitottam** hol is a legújabb modellű gépeket részletfizetésre is legjutányosabb árak mellett árusítom, ugyszintén javítóműhelyemben mindennemű javításokat és átalakításokat **jótállás mellett** legolcsóbban eszközök. 1735

Elvállalok villanyosengó és házi-telefon berendezéseket pontos kivitelben.

Szives pártfogást kér, kitünő tisztelettel

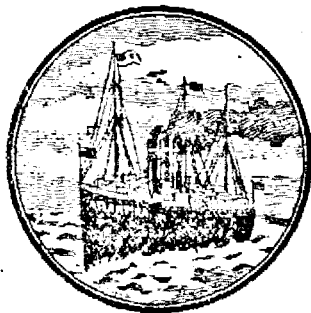
Kappner Mór,

villany és műszerész.

Legjobb és legolcsóbb forrás.

Kizárólagos

kávé

tea és rum

üzlet.

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEA
BEHOZATAL

Villanyüzemű kávépörkölőn (legújabb rendszer)

minden órában friss pörkölés. 951

ARAD, Andrássy-tér 20., sz. szemben a megyeházzal.

Szakszerű, példásan tiszta kezelés.

Székfüldés házhoz és vidékre.

Városi és megyei telefon 609. sz.

Eladó

egy újonnan épített 10 évig adómentes 1781

bérház,

mely évente 1400 korona házbért jövedelmez. — Ugyanott egy magyar holdnál nagyobb

5 éves szőlő

új kolnával, pincével

szintén eladó.

Fekvése a világosi vár és világos község között van. — Bővebbet

Morschl Rupert urnál,

Világos.

Szabadkézből eladó

Menyházán, közvetlen a római katolikus templom mellett és a patak mentén, egy

6 szoba, konyha, kamara és üvegezett folyosót tartalmazó ház

a hozzá tartozó egy holdnyi gyümölcsös kerttel.

Udvarát egy hatalmas, jótermő dió fa árnyalja.

Kilátás a szemben elvonuló hegységre. 1737

Az uszoda 10 perc, a kálfürdő 20 percnyi sétára.

Vasuti megállóhely a házzal szemben.

Felvilágosítás az ottani katolikus plébániában ada tik.

Hosszabb irodai gyakorlat-tal bíró 1753

hivatalnoknőt

keres

Nagy Farkas.

Singer Sándor női divatüzlete

még rövid ideig Deák Ferenc-utca 2. (Sebessy-féle házbán.)

Tavaszi újdonságok nagy választékban megérkeztek, amelyek rendkívül olcsó árban szerezhetők be.

Divatos ruha és costum kelme.

Blous selyem és ruha vászon.

Angol zefir, delain és mosó áruk.

Vászon, chiffon és asztalneműek.

Szőnyeg, függöny és ágyterítők.

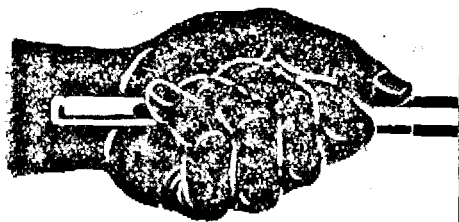
Telefon 529.

Telefon 529

Ideiglenes üzlethelyiség Deák Ferenc-u. 2.

Singer Sándor női divatüzlete, Arad.

1571

Olcso bevasárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

a „Kék golyóhoz“ 291

Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Vászon maradékok minden árban!

A tavaszi idényre! Ajánljuk
nagyválasztéku szövet, delain,
zephir és karton raktárunkat
a legolcsóbb áron.
Fegyházban kötött harisnyák.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók
és gy. rülk, aranyláncok, minden-
féle ékszereket ezüstműveket ki-
váltak és vesznek. Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér 1. 508

Férjhez menne

középkora gyermektelen özvegy
asszony némi hozománnyal 40—55
éves keresztény uriemberhez. Le-
velek „Zene 140“ jel. a kiadóhiva-
talba címzendők. 1772

Бор достъ

Naggyarádi hechszerrel ellátva, fehér
és siller, legjobb minőségben, úgy-
szintén mindenféle husvétii cikkek
legolcsóbban Rothstein Mór fűszer-
és csemege-kereskedésében Arad,
Szabadság-tér 3. kaphatók. 1773

Eladó

egy csinosan berendezett fodrász-
üzlet jó forgalmu helyen, üzletel-
hagyás miatt. Cím a kiadóban. 1684

Mahagoni ebéd-őasztal

valódi bőrszékekkel, háromágu gáz-
luszter eladó. Gergely, Zrinyi-u. 4c.
1777

Keresek

egy 3 vagy 4 szobából álló utcai
lakást, hozzávaló mellékhelyiségek-
kel. Választ kérek a lap kiadó-
hivatalába lakás címen. 1788

Francia kisasszony

nevelőnői állást keres. Leveleket
„francia“ jellegre a kiadóba kérek.
1778

Remington írógép

javitott, kifogástalan, olcsóért el-
adó. Cím a kiadóhivatalban. 1630

100 katasztrális hold prima föld Szt.-Tamáson

(Arad csanádi vasutak megállóhelye) 1779

örökáron (esetleg 5 holdas parcellákban is)
holdanként 350.— koronáért eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Szt.-
Tamási pusztá kezelősége M.-Pécska, Aradm.

Jégszekrényeim!

Az idei jéghiányra való tekintettel si-
került egy oly jégszekrényt gyártanom,
amely kevés jégszükséglettel
kitűnően hűtenek.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Üzlethelyiség,

bármilyen üzletnek megfelelő lakás-
sal együtt azonnal kiadó, közvetlen
a Fő-téren. Cím a kiadóba. 1785

József főherceg-ut 1. sz. ház

második emeletén egy udvari szoba
konyha és fürdőszoba május 1-re
kiadó. Bővebbet a házmesternél.
1730

Keresek

lehetőleg azonnali belépésre egy
ügyes, komoly fűszeres segédet.
Hirschmann Ignác nagytőzsde,
Lippa. 1742

Szakás

2 szoba, konyha, zárt folyosó De-
meter-utca 111/a. kiadó. 1706

Teljesen jókarban levő

gázcsillárok eladók. Megtekinthe-
tők Neuman-palota II. em. 17. 1738

Ka cigarettázik

használjon Progress szivarkahü-
velyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb.
K. 240. Egyedül kapható Ingusz I.
és Fla könyv- és papirkereskedé-
sében Arad, Andrássy-tér 16. és
Weitzer János-utca. 1651

Pénztárnoki állást

keres banknál vagy más vál-
latnál egy gyakorlott szak-
ember. Sok évi gyakorlata és
legkittünőbb bizonyítványai
vannak. Ajánlat „Pénztár-
nok“ címen a kiadóhivatalba
küldendő.

Telefon 348.

Husserl Manó
bádogos

vizvezeték szerelő.

Javitások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Meghívó.

A „Borosjenői Takarékpénztár Részvénytársaság“
1910. évi május hó 7-én délután 3 órakor Borosjenőn az intézet helyiségében
rendkívüli közgyűlést
tart, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Alapszabályok változtatása. 1774
2. Egy igazgatósági és felü. yelő-bizottsági tag választása.
3. Az alapszabályok 22. §-a értelmében teendő indítványok tár-
gyalása.

Figyelmeztetés: 24. §. Szavazati joggal a közgyűlésen csak az bir,
aki a részvényét a közgyűlés napjának délelőtti 9 órájáig a társaság
pénztárába le nem járt szelvényeivel együtt letette és a közgyűlést
megelőzőleg már egy hónappal nevére iratott a részvény.

Az előterjesztendő alapszabály-módosítás tervezete az intézet he-
lyiségében a hivatalosórák alatt t. részvényeseink által megtekinthető.

Megnyilt

ujonnan legmodernebbül berende-
zett és felszerelt

fűszer- és csemege

üzletem

ARAD, SZABADSÁG-TÉR

Gróf Nádasdi-palota

Állandó készletet tartok:

Finom fűszerárak
Friss prágai sodar
Husneműek és felvágottak
Vaj és mindennemű sajtok
Halak, szardiniák
Konszervek
Eredeti francia és magyar
pezsgők
Friss töltésű ásvány- és gyógy-
vizek
Orosz tea, kávé és jamaikai rum
Gyümölcs és korai főzelékek
Bel- és külföldi csemege külön-
legességek 1525

Szolid, jutányos, gyors kiszolgálás,
kitűnő tisztelettel

Hoffmann Ottó.

Hentesek, mészárosok, vendéglősök és magá-
nosok szives figyelmébe ajánlom

Jégszekrény árjegyzékemet,

melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök.
Használt jégszekrények ujakra becszereltetnek és kijavitva
ismét jutányos árért eladatnak.

Kohn József,

bádogos, vizvezeték berendező
ARAD.

Gyártelep Batthyányi-utca 32.
Üzlet Andrássy-tér 13.

Yárosi és megyei telefon 383. 453.